

פניני הצדיקים

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

24 ללא פרסומות.
 ללא חדשות.
 ללא פוליטיקה.

מיטב השידורים מגדולי הרבנים

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במייל: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

המקובל רבי חיים סינאוני זצ"ל: נולד בערב כיפור בשנת ה'תרנ"ח (1898) בעיירה סנאן הסמוכה לעיר תעז, מקום מנוחת כבודו של המשורר האלוקי הנערץ, הרב שלום שבזי זצ"ל. בהיותו בן י"ז שנים, הוסמך לרבנות בידי הרב שלמה בן יוסף טביב זצ"ל וגם זכה ללמוד עמו במחיצתו קבלה, בקדושה ובטהרה, ומפה לאוזן קיבל ממנו "הקדמות" בתורת האריז"ל, דבר שזכו לו רק יחידי סגולה. נמשך תמיד אחרי הזוהר הקדוש ועשה חיל בלימודיו בו. עניו וירא שמים, ובקי מופלג בכל חדרי התורה. אך לימוד הזוהר והקבלה היה לחם חוקו כל ימי חייו. חי בדוחק ובצמצום רב והגה בתורה יומם וליל. העמיד תלמידים והשרה עליהם מרחו הטהורה, רוח של תורה וקדושה. חסידא קדישא, איש אשכולות ומופת לרבים, ששמעו יצא לתהילה בכל הארץ. בעל רוח-הקודש. ענוותן. גאון בנגלה ובנסתר. רבים שיחרו לפתחו. ראשית חינכו קיבל מאביו והמשך לימודיו בעיירה ג'בל צבר. מנעוריו ניכר היה בשקדנותו, בתבונתו, בענוותנותו ובחיי הטוהר והצנע אשר חי. חריצותו וחריפותו היו מן המפורסמות.

בהיותו רב של אחד המחוזות הגדולים בשרעב, נהג להסתובב בכפרים ללמד את בני ישראל ולפקח על הדיינים והשוחטים. הוא הוכיח את הציבור בדרכי נועם, אך בשעת הצורך ידע לעמוד בפרץ בגבורה ובכבוד. התגורר ביהוד, אולם שמו והשפעתו היו מפורסמים בחוגים רבים ברחבי הארץ. **אברכי ישיבות ותלמידי כוללים היו באים אליו לשחר את פניו ולהתבשם מתורתו ומאמרי פי חכם חן, שהשכיל להשמיע באוזניהם. אהבת ישראל עצומה פיעמה בקרבו ולא נתנה לו מנוח, וכל אדם שהגיע אליו בצרתו זכה לישועה.** עלה לארץ בשנת ה'תש"ט (1949). נפטר ב-כ"ז באדר ה'תשל"ט (1979). חי כ-81 שנים. על ציונו נכתב: "סנגורם של ישראל".

מספריו: נכדו, מר גדעון סינאוני, הוציא לאור את כתבי ידו בחמישה ספרים עד כה: **מקום מקדש יעטרת תפארת יעטרות חיים יארזי לבנון תורת חכם. מתלמידיו:** המקובלים הרב מרדכי שרעבי זצ"ל, הרב סעדיה בן אור זצ"ל.

רבינו אהב בכל ליבו את הצניעות ואת ההסתרה, אולם משמיים רצו אחרת ולכן סובבה ההשגחה העליונה, שאורו של רבינו יאיר, ומעשה שהיה כך היה: המקובל הרב יוסף וולטוך זצ"ל היה בקשרי ידידות עמוקים עם הצדיק הנסתר ר' משה וינשטוק זצ"ל, שהתגורר בשכונת 'בתי ורשה' שבירושלים. אצלו פשט בד"כ את ספקותיו בלימוד הקבלה וביחד המתיקו סוד בעניינים העומדים ברומ של עולם.

באחד הימים של שנת ה'תשכ"ז כשנכנס הרב וולטוך לבית הרב וינשטוק, ראה על השולחן מכתב הממוען אל כבוד קדושת המקובל הצדיק הנסתר, כמוהר"ר ר' חיים סינאוני שליט"א - **כפר יהוד.** הרב וולטוך התרשם מאוד מהתארים הנכבדים שחלק ר' וינשטוק, ולכן שאל: "מי זה?". השיב לו: "הצדיק ר' חיים סינאוני, הינו גדול דורנו בקבלה ומסתיר עצמו מאוד, ואגלה את אזנך, שמהיום והלאה תהיה לך כתובת חדשה לברור ספקות ובעיות בלימוד. אצלו תמצא תמיד את שתאוהו נפשך לדעת".

הרב וולטוך לא התמהמה, ומיד כיוון פעמיו לכפר יהוד להקביל את פני הגאון הנחבא אל הכלים. בבואו ליהוד, ראה לפניו אדם צנום הלובש בגדים פשוטים וסנדלים לרגליו. הוא נכנס אל חדרו האישי של רבנו, שם ניסה לתהות על קנקנו. הרב וולטוך הביט סביבו וחיפש אחר ספרי קודש או ספרי קבלה שיעידו על הלומד בהם- אך בכל החדר לא היה זכר לספרים. הרב המשיך לבחון בעיניו החודרות את חפצי הבית, **עד שגילה בתוך ארון סגור עם דלתים- ספריה גדולה בת אלפי ספרים בכל מקצועות התורה ובמיוחד בקבלה.** רבינו שחש כי נתגלה סודו, הצטנע ואמר בענווה יתרה לרב וולטוך: "שמעתי אנשים אומרים, שסגולה בדוקה להינצל ממזיקין ושאר מרעין בישין, להחזיק בבית ספרי קבלה, ולכן החלטתי למלא את ארוני בספרים אלו".

ר' יוסף וולטוך הבין, שזו אמתלה טובה להסוות את גדולת ר' חיים, ולכן פנה לצדיק ואמר: "יודע אני היטב מי כבודו וכמה גדולה קדושתו, שמעתי את שמעו מפיו של ר' משה וינשטוק". אחר שוחח עמו בשיחה תורנית, שבסיומה יצא עם רשמים עמוקים. שנה לאחר אותה פגישה התעוררה קושיה עצומה בקבלה אצל הרב וולטוך, אשר התחבט בה רבות והלך למקובלים רבים, כדי שיתרצו אותה. תירוצים רבים שמע אך את רובם הפריך. לאחר התרוצצויות רבות אצל גדולי הצדיקים החליט להציג את שאלתו בפני רבינו.

בחודש תמוז ה'תשכ"ח נסע הרב וולטוך עם תלמידו לכפר יהוד, שם פגש את רבינו. לאחר דרישת השלום כנהוג אמר ר' וולטוך לר' חיים: "יש לי שאלה עמוקה לשאול את כבודו". רבינו ענה לו ברוך ובחיבה: "שאל בני, שאל". ביקש הרב וולטוך את אחד הספרים כדי להציג את שאלתו. רבינו פנה לתלמיד שנלווה וביקשו להוציא מהספרייה שורה פלונית בצד אלמוני את הספר הנצרך. התלמיד עשה כמצווה עליו והגיש לרב וולטוך את הספר. לאחר מכן הרב שאל את שאלתו. הצדיק ר' חיים מבלי להרהר הרבה החל לצטט בעל-פה מובאות שונות ממקומות מסוימים בספרי הקבלה, עד שכל הציטוטים יחדיו הוו תשובה מוצקת ויסודית לקושיה העצומה. רגעים ספורים של דומיה שררו בחדר. כאשר הרב וולטוך עיכל בדעתו את התירוץ, קפץ מכיסאו, כשהתרגשות של שמחה מציפה אותו. התפעלותו הייתה מאופן התשובה ומהעמקות הטמונה בה.

הוא סיפר לתלמידו, כי תירוץ דומה קיבל מהרב וינשטוק. אלא שהרב וינשטוק האריך בתירוץו שעה ארוכה, ואילו רבינו תמצת במילים ספורות את תשובתו הגאונית. פיו של הרב וולטוך לא חדל מלהלל את חוכמתו ואת קדושתו של רבינו חיים סינאוני בפני יחידי סגולה. ומני אז החל אורו הבהיר של רבנו לזרוח ולהאיר באור יקרות למקובלים ולצדיקים הנסתרים, ששיחרו לפתחו וביקשו תורה מפהו בהביאם עימם את תלמידיהם וחבריהם. **אולם מכל מקום המשיך רבינו לשמור על שתיקה מוחלטת וגמורה על מעשיו בקרב שכניו- תושבי יהוד והערים הסמוכות לה.** (מעובד מתוך 'דרך צדיקים')

ד י היה לרב בפחות משלוש שעות שינה ביממה, כדי לעמוד על רגליו רענן ומלא מרץ. שלוש שעות היו הזמן המרבי ביותר, ורבינו הקפיד שיהיו בחצי הראשון של הלילה דווקא, כדי שבחצי השני יעסוק בתורת הח"ן. פעמים רבות, בעיקר באחרית ימיו פחת משנתו המועטת והסתפק במנום בלבד. פרוסת לחם דלה בתוספת קלה השביעו את נפשו ונתנו לו כח להמשיך הלאה בעבודת הקודש. רק בשבתות ובימים טובים יצא מגדרו וטעם חתיכת עוף קטנה מטעם 'וקראת לשבת עונג'. מדי יום ביומו טבל וקידש עצמו במקווה. ימים רבים ישב בתעניות רצופות.

בספר 'דרך צדיקים' הובאו סיפורים רבים על רבינו, בהם ניתן לראות עין בעין, כי רוח הקודש פיעמה בקרב רבינו. שמו הטוב של רבנו נישא בפי כל. תלמידי חכמים הכירו בו כמורה דרך בעל שיעור קומה, והמון העם ראהו כפודה וכמציל. רבים נהרו אליו כדי לשמוע עצה ותושייה, נוכרים כיהודים נשאו עינם אל החכם היהודי, בידעם שהינו מקובל וחשוב גם בעיני היושבים ראשונה במלכות. כדי להשתלט על המון הצובאים, מינה הרב שמש אשר פקח על הסדר והכניס את הבאים לפי תורם. מקום מושבו של הצדיק היה בחדר סגור בביתו, ואילו האנשים המתינו ברחבה שליד הבית, ולא הייתה כל אפשרות לראות את פני הצדיק זולתי בהיכנסם פנימה. ולמרות זאת ראו הבאים דבר פלא, כמידי פעם בפעם, קרא רבנו לשמשו הנאמן ואמר לו: "בחוץ ממתניה אישה במלבוש פלוני. לך ואמור לה, שתשוב לביתה כי היום הרב לא יקבלה מחמת שאיננה טהורה, ותפייס אותה בדברים, שתשוב הנה רק כאשר תטהר מטומאת נידתה". ועל זה הדרך גם ליהודיות וגם לגויות. כשניגש השמש לומר לנשים את דברי השליחות מהצדיק, היה מעורר בקרבן התפעלות עצומה וכפולה, מהיכן ידע רבנו על בואן בכלל ועל טומאתן בפרט.

עוד הובא בספר סיפור מדהים המגלה מה כוחו של הרב בפיו. וכי 'צדיק גוזר והקב"ה מקיים': אברך אחד מרמת-גן נשא לאישה בחורה, שאינה יפה בלשון המעטה. האברך ניסה להתעלם מעובדה זו- אך לשווא. החיצוניות של אשתו העיבה את שלוותו והטרידתהו מאוד. לימים נקלע לביתו של הגאון הרב כדורי יצחק צ"ל וביקשו שיברך את אשתו בחן וביופי. הרב כדורי שקל את הדברים ואמר לאברך: "לא כדאי לך! אולם, אם דווקא תחפוץ בכך, לך למשכנו של אביר הרועים, הצדיק המקובל רבינו חיים סנאוני והוא יפעל בשבילך!".

האברך לא אחר לעשות כדברי הרב כדורי, ובתוך ימים מועטים השכים לפתחו של רבינו. בחדרת קודש שטח לפניו את בקשתו. אך רבנו חיים פסק נמרצות: "לא כדאי לייפותה, היא תתגאה ביופיה!". האברך החריש למשמע הדברים. בעודו מחריש רבינו פנה אליו ושאל: "האם בכל זאת תחפוץ בניסיון לחיות עם אישה נאה?", האברך חך בדעתו ולאחר שניות אחדות הנהן בראשו בחיוב. "תתייפה חנה!" אמר רבינו. בבוא האברך לביתו, ראה כי חל שינוי בפניה של אשתו. כעורה נעלם וחן מלכותי נסוך עליה. שוב ושוב התבונן בה וראה בחוש כי אמירתו הקצרה של רבינו פעלה. לא רק האברך הבחין ביופיה שהתחולל באשתו, אלא גם מכריה. אשתו שדעתה היתה שפלה בשל כעורה וביטלה רצונה מפני בעלה, התבוננה עתה בקלסתר פניה הנאה ולבה גאה בקרבה, והחלה להרים את קולה על בעלה ועל בני ביתה. פועל יוצא מהתנהגות מבישה זו הייתה הפרת שלום הבית. בלב חרד עקב האברך אחר הליכותיה של אשתו וקיווה בכל לבו, שהשלום ישוב על כנו- אך לשווא. מיום ליום המשיכה רעייתו להתנשא ולהתגדל על בעלה ובני ביתה, והחיים בבית היו ללא נשוא.

רק עתה, הבין האברך, עד כמה צדקו דברי רבנו חיים, שצפה זאת באומרו "היא תתגאה ביופיה!". אך מה ניתן עתה לעשות? כיצד תוחזר המתנה שהוענקה משמים לאשתו? בצר לו חזר האברך שוב אל הצדיק וקבל בפניו על אשתו. רבנו לא התרגש כלל מדבריו, שהרי חזה זאת מראש, רק בנועם הרגיע את איש שיחו ואמר: "נו, נו, תחזור חנה לשחירותה!". באותו יום עצמו שב הכיעור לכסות את פניה של אותה אישה! משפט בודד זה, שיצא מפיו הקדוש של רבינו, הפך את היוצרות ושינה סדרי בראשית.

המקובל הגאון הרב שלמה אלישיב (עליאשאוו) זצ"ל - נולד בזאגור שבליטא ב-י"ב בטבת ה'תר"א (1840). מצאצאי האריז"ל והמקובל רבי שמשון מאוסטרופולי. מגיל צעיר, ניכר בו, כישרון וזיכרון מופלאים ומידות טובות. בגיל 13 עבר למינסק, ובמשך שש שנים עבר על כל הש"ס והרמב"ם. לאחר נישואיו בהיותו כבן עשרים עבר לעיר שאוול אל בית חותנו. שם החל לכהן כדין בבית דינו של ר' יוסף זכריה שטרן (רבה של שאוול). **תוך זמן קצר עזב את משרתו, מפני שברוב ענוותנותו חשב, שאינו ראוי לכך.** לאחר שנולד בנו עבר לטלז, שם למד בישיבת טלז וחי בפרישות ולמד קבלה בלילה (ממקובל נסתר).

בשנת ה'תרע"ה (1914) בגירוש שאוול לעת זקנותו נאלץ להבריח את משפחתו מהעיר להאמלא. בשנת ה'תרפ"ד (1923) עלה לארץ לאחר שר' אברהם יצחק הכהן קוק (הרב הראשי לא"י) סייע בידו להשיג אשרת עליה (סרטיפיקט). הוא התיישב בירושלים בבתי נייטין. רבים פנו אליו ליטול עצה וברכה והעידו, כי תפילתו עשתה פירות. האזין לכל הנדכאים ושבורי הלב ובסבר פנים חיזק ועודד כל מר נפש. **מברכותיו והבטחותיו לא היה נופל דבר מדבריו ארצה. ענוותן מופלא.** נהג לסגור עצמו בחדרו, כשהוא עטוף בטלית ומעוטר בתפילין ועוסק יומם ולילה בנגלה ובנסתר. **גם בהיותו במחיצת אחרים לא שח שיחה בטלה. תלאות רבות סבבו את חייו, עני מופלג היה ובעל אמונה עצומה בבורא.** המקובל רבי חיים שאול דוויק ביקש ממנו הסכמה על ספרו בקבלה "איפה שלימה".

נפטר ב- כ"ז באדר ה'תרפ"ו (1926) פרשת ויקהל (בה קוראים בתורה "לשם שבו ואחלמה"). חי כ-86 שנים. כשנפטר העלו את מיטתו למעלה הר הזיתים והחלו להתעסק בקבורתו זכו כל המשתתפים לראות בעיניהם "עמודא דנורא" כעין מראה הקשת תחת כיפת השמים ממזרח למערב, אשר נשאר עד סתימת הגולל. ציונו בהר-הזיתים (חלקה ז'-פרושים) בירושלים.

אביו: ר' חיים חייקל. אשתו: מרת בת שבע אסתר (בגיל 19 התחתן). **בנו:** ר' יצחק **מרבתינו:** אביו, ר' חיים חייקל, ר' גרשון תנחום (רבה של מינסק). **תלמידיו-חבריו:** המקובל ר' אהרן שלמה מהרי"ל (מח"ס 'טועמיה חיים זכו'), ר' אברהם יצחק הכהן קוק, ר' אריה לוי, ר' ישראל מאיר הכהן מראדין ('החפץ חיים'). **מספריו:** **ילשם שבו אחלמה-** מכיל ארבעה שערים וכולל ביאור והרחבה לשיטת האריז"ל ושיטות מקובלים אחרים

אין ספק, כי על הרב שרתה רוח-הקודש ועל כך יעיד הסיפור המופלא הבא: פעם ר' אריה לוי (חותנו של פוסק הדור ר' יוסף שלום אלישיב זצ"ל נכד רבינו) נפגש עם אחד מידידיו והלה הקיפו בספקות מסביב לחכמת האמת. באותו יום הזמין שליחו של רבי שלמה אלישיב את רבי אריה לבוא אליו באופן דחוף. **לאחר בואו שוחח עמו רבי שלמה והעלה בפניו תשובות לכל אחד מהספקות, שאותו ידיד העלה בפניו.**

הרבנית סיפרה בתום לב, כי במשך שנים שמעה מחדרו של רבי שלמה קול נוסף הלומד אתו קבלה, אבל לא הרהיבה עוז לשאול את בעלה בדבר הקול, שהיא שומעת מחדרו.

כיצד הגיע רבי שלמה לסלילת דרכים עמוקות כאלו בעולם הקבלה? מחותנו, רבי אריה לוי זצוק"ל, כתב עליו: "טרם נכנס לפרדס חכמת האמת, מילא כריסו בש"ס בבלי, ירושלמי ופוסקים... למד הרבה ספרי מוסר, והספר 'ראשית חכמה' היה שגור על לשונו. אחר כך למד ספרי מחקר מרבתינו הראשונים ז"ל. למד כל ספרי הרמ"ק הקדוש ז"ל, וספרי החסיד מורנו רבי משה חיים לוצאטו זצוק"ל, למד זוהר הקדוש ו'ספר היצירה' עם פירושי וביאורי הגר"א וכל ספרי הגר"א, ואחר כל נכנס לפרדס להבין בתורת האר"י הקדוש זיע"א, ואור תורתו נקנתה לו בכל המ"ח דברים שהתורה נקנית בהם".

כדי להבין, עד כמה גדולה כוחה של מילה טובה מסופר כי אל רבינו הגיעה משלחת רבנים שנשלחו על ידי רבינו הגאון הבן איש חי זצ"ל, להביע בפניו את התועלת העצומה, שיש להם מספרו החשוב 'ילשם שבו ואחלמה', מששמע זאת פרץ בבכי ואמר להם בכאב עצור: "אם הייתם באים כמה שנים קודם, הייתי מחבר עוד ספר בנושא זה, אבל אני לתומי חשבת, שהספר שכבר הוצאתי לאור לא מעסיק אף אחד ואין דורש אותו, ולכן לא היה לי את הכוח והמרץ לערוך עוד כרך בסידרה, אבל, אם הייתי יודע, כמה תועלת הביא הספר, היה זה נותן לי את העוז והכח לחבר עוד ספר. אבל כעת מאוחר, כי אין זה כבר בכוחי!".

בשנת ה'תע"ר (1909) היה לאחד ממקורביו משפט פלילי אשר עפ"י החוק היה צפוי לקבל עונש של מאסר ממושך ועבודת פרך. אותו האיש פנה לרבינו והודיע צערו לפניו. רבינו כיוון את השעה להתפלל בעת המשפט ולמרבה הפלא ובניגוד לכל התחזיות יצא הלה זכאי לגמרי בדיו, וכל העיר רעשה מכוח תפילתו של ה"לשם" שבקעה רקיעים.

יפר ר' אליהו דושניצר, שה'חפץ חיים' שמע עליו, כי נוסע הוא לעיר שאוול ושלא אחריו את חתנו לומר לו, שישתדל לראות את פני רבינו שלמה אלישיב, בטעמו "שכן בעולם הזה עוד ניתן לראותו, אך בעולם הבא, מי יודע אם נזכה לכך". ועוד הוסיף ואמר: "אנחנו בונים למטה ומכוונים נגד מעלה, אך הוא הקדוש, באשר נהירין לו שבילי עולמות עליונים, הרי הוא בונה בשמים באופן ישיר עליותיו". גדולי הדור הגדירו אותו "מארי דרזין", ו"גאון עולם בחכמת האמת". החזון אי"ש העריך מאד את כתביו, ונסע עד למקום מרוחק על מנת לקנות אותם, הוא החשיבו כאחד מתלמידי הגר"א המקובלים.

מאמרותיו: עוד לא נברא הסבון, שיוכל לנקות מחשבה רעה.

הרב חיים פנחס שיינברג זצ"ל - נולד באוסטרוב שבפולין ב- כ"ז באלול ה'תר"ע (1910). טרם לידתו (זמן קצר לפני מלחמת העולם הראשונה) היגר אביו לארה"ב בתקווה שיוכל למצוא משרה לפרנסת משפחתו אולם בעקבות המלחמה כעשר שנים נותק הקשר והוא הצליח לפתוח מתפרה קטנה באיסט סייד, שהייתה סגורה בשבת. באותם זמנים אמו הייתה מוכרת חלב ועל אף שבקושי פרנסה את עצמה ושני בניה - שכרה מלמד פרטי לבנה. כאשר היו ימים גשומים, הייתה האם נושאת את ילדיה על כפות ידה כדי שלא יחלו חלילה ויפסידו ולו יום אחד מלימוד התורה הקדושה. בכל ראש חודש הייתה מופיעה בישיבה ומעניקה למלמד דולרים אחדים כאות הערכה. אביו נודע בהגינותו כחייט ותמיד בדק את כיסי החליפות, שלקוחותיו הביאו אליו. אם מצא בכיס ואפילו פרוטה אחת- מיד החזירה ללקוח.

בשנת ה'תרע"ט (1919) ירדה משפחתו והם התגוררו בלואר איסט סייד. למד בישיבת רבנו יעקב יוסף עד גיל 14. בשנת ה'תרפ"ד עבר ללמוד בישיבת רבנו יצחק אלחנן. משם עבר לבית מדרש לרבנים. בגיל שש עשרה וחצי סיים ללמוד את כל הש"ס. בגיל 17 חזר ללמוד בישיבת רבנו יצחק אלחנן (איסט ברודוויי) וקיבל סמיכה לרבנות. לאחר נישואיו עבר להתגורר בעיירת מיר שבפולין. על אף שהיה צעיר לימים, כבר יצא שמו לפניו כלמדן ותלמיד חכם.

בשנת ה'תרצ"ה (1934) חזר לניו-יורק ושם שימש כמשגיח רחוני בישיבת 'חפץ חיים' שברובע קווינס (ברוקלין). בתפקיד זה הוא שמש במשך 25 שנה. בשנת ה'תש"כ (1959) הקים את ישיבת 'תורה אור' בשכונת בנסונהרסט (ברוקלין) ועמד בראשה. במקביל שימש כרב של קהילת 'בקש שלום אנשי אוסטרובא'. בשנת ה'תשכ"א (1960) עלה לארץ והעביר לשם את ישיבתו. שימש כרבה של קרית מטרסדורף בירושלים וחבר במועצת גדולי התורה של דגל התורה. נהג להיות עטור בתפילין במשך כל היום ולבש מעל 50 ציציות. בשבת לא דיבר דברי חול. בשנותיו האחרונות כונה 'זקן ראשי הישיבות'. נפטר ב- כ"ז באדר ה'תשע"ב (2012). חי כ-101 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים.

אביו: ר' יעקב יצחק. **אמו:** מרת יוספה. **אשתו:** מרת באשע (בשנת ה'תרפ"ט בהיותו כבן 17 נישא לבתו של ר' יעקב יוסף הרמן). **אחיו:** ר' אברהם נתן. **מרבתי:** ר' משה סולובייצ'יק, ר' שמעון שקופ מגרודנא, ר' יהודה לבנברג, ר' שלמה פוליצ'ק (העילוי ממיצ'ט). **ילדיו:** ר' שמחה (התמנה תחתיו לראשות הישיבה), מרת חנה, מרת זלדה, מרת פרומה רחל ומרת רבקה. **חתנו:** ר' חיים דב אלטוסקי (כיהן כראש ישיבת תורה אור לבני חו"ל, מחבר סדרת ספרי 'חידושי בתרא' על מסכתות התלמוד). **מתלמידיו:** בנו, ר' שמחה. חתנו, ר' חיים, אחיינו, ר' יוסף שטרן, ר' אליהו פרנקל, ר' צבי שרלין ר' ישראל גואלמן, ר' משה לואיס (ראש ישיבת 'שערי חיים'). ר' אלחנן פרץ. **מספריו:** **טבעת החושן** - על קצות החושן • **אגרא דשמעתתא** - על שב שמעתתא (ה' כרכים) • **מילואי אבן** - על אבני מילואים (ד' כרכים) • **משמרת חיים** - חידושים בנושאים שונים (ג' חלקים) • **שיעורי רבי חיים פנחס** - חידושים על מסכתות הש"ס בבלי ועוד **ינתיבות חיים** - שיחות מוסר **ידרך אמונה וביטחון** **יאמרי חיים**.

כאשר התחיל רבינו בלבישת הטליתות, הרבנית, שלא ראתה זאת בעין יפה פנתה בזמנו אל מרן החזון אי"ש זצ"ל וסיפרה לו על מנהג בעלה. החזון אי"ש זימן אותו לשיחה קצרה, ולאחר מכן פנה לרבנית באומרו, שתלך הביתה בשמחה ו**ותדע, כי בעלה איש צדיק גדול מאוד**.

יפר מנהל משרד הישיבה בארה"ב מעשה, שממנו ניתן ללמוד על מידותיו של רבינו: "פעם ביקרתי בביתו של רבי חיים פנחס להתברך ממנו. הבטתי וראיתי **שנמלה מתהלכת על אחת הטליתות שעליו. רציתי לתופסה ולהשמיטה**. אך רבי חיים פנחס עצר בעדי, הוא ביקש, שאביא מהמטבח כוס... הוא הניח את הכוס על הטלית והנמלה נכנסה לתוכו. רציתי לזרוק את הכוס לפח... שוב עצר בעדי ואמר לי: "רד בבקשה למטה. שם יש גינה, ניתן להניחה שם, שתלך לדרכה, זו בריאה של הקב"ה"..."

רבינו היה ידוע בשקידתו העצומה ובעומק עיונו. בהקדמותיו לספריו "טבעת החושן" הוא מעלה על נס את מעלת וחובת הלימוד בעיון והירידה לשרשן של הדברים. זאת מלבד ניצול הזמן בתכלית. היה זה כאשר פעם דיבר עם תלמידיו בשיעור אודות חשיבות ניצול הזמן וסיפר על הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל, שעשה סעודה מיוחדת לסיום הש"ס והיה שמח הרבה בסיום זה, והסביר, שסיום זה הוא מלימוד בזמנים פנויים של חמש דקות פה וכמה דקות שם, בכל הזדמנות שהייתה לו.

תוך כדי דיבור שאל אחד התלמידים את הצדיק: "כמה פעמים סיים ראש הישיבה את הש"ס?" - רבינו שתק, הרהר כמה שניות, חיך אליו ואל הסובבים בחיך אבהי ואמר בלחש: "**מה שאני יכול לומר לך הוא, שאת מסכת 'נידה' למדתי מעל 120 פעמים**..."

תלמידו של רבינו סיפר: "לפני שנים רבות ניגשתי אל הצדיק לבקש ברכה עבור בני, ששהה במשך תקופה ארוכה בבית הרפואה. מעבר לסבלו הקשה של הילד, הרי שהמצב הותיר את רישומו על בני הבית כולם. ביקשתי, אפוא, מראש הישיבה, כי יתפלל עבור בני שיתרפא במהרה. הוא כמובן נענה לבקשתי וברכו בברכת רפואה שלמה. לא הסתפקתי בזאת והעמדתי אותו על חומרת המצב והשלכותיו: "אינני מצליח לנהל סדר יום נורמלי וכך נגרם לי ביטול תורה גדול". ראש הישיבה לא יכל לעמוד בזה. הוא פרץ בבכי והאציל לי **ברכה מעומק לב, תוך שהוא מבטיח, כי המצב ישוב במהרה לקדמותו**.

אחד מבני המשפחה סיפר מעשה מופלא שהתרחש עם ראש הישיבה: לפני כמה חודשים ביקר הרב בניו-יורק באיזה תלמוד תורה. לפתע ראה הרב ילד בוכה בדמעות שליש... הרב שאל אותו לפרש בכייתו, והילד אמר, **שיש לו אחות משותקת ל"ע בת שמונה שנים**, ובשל כך כל תשומת הלב של הבית מגיע לאחותו, ואילו לא מתייחסים כמעט, הוא ביקש, שהרב יברך את אחותו שתרגיש טוב, וממילא יזכה אף הוא ליחס כנדרש. **רבינו ביקש שיביאו לפניו את הילדה ואכן למחרת הביאו אותה אליו. הרב בירך אותה, ועוד לפני השקיעה היא נעמדה על רגליה, והחלה ללכת כאחד האדם**.

הרב שלמה הכהן מראדאמסק ה'תפארת שלמה' זצ"ל - נולד בשנת ה'תקס"א (1800) בוואלשצאווי. עוד בשחר ילדותו העידו עליו ה'חומה מלובלין' ו'היהודי הקדוש' כי רבי שלמה יגדל ויהיה לנר גדול ברבות הימים. כונה בצעירותו **'העילוי מוולושצובה'**. בהיותו כבן 14 שנים היה אצל קרובו החסיד המפורסם בדורו בשמו רבי לייביש טעבילעס זצ"ל בפטרקוב. לילה אחד בעודו לומד בבית המדרש, והחלונות היו מול בית-החיים הישן, יצאו כל האנשים, והוא נשאר לבדו יושב ולומד - ופתאום נכנס בו פחד. הוא נטל את השופר, שהיה בבית הכנסת ותקע בו. לפתע התחלחל, כאשר ראה נפטרים בתכריכים עומדים על יד החלונות ושואלים: **"האומנם שופרו של משיח הוא זה?!"**. והוא נמלט מבית המדרש בבעתה. סיפור זה נתפרסם בכל הסביבה והכל דיברו על קדושתו הנוראה של העילוי, אשר בתקיעתו הטהורה הוציא נפטרים מקבריהם.

בשנת ה'תקצ"ד (1833) באו אליו ראשי-קהל ראדאמסק להציע לו את כסא הרבנות. למרות שהיה דחוק בפרנסתו- סירב. ורק בפקודת הסב"ק מראדושיץ (שהבטיח לו זרע של קיימא) הסכים, ובתנאי שלא יכבדו אותו ביום הכתרתו, כי הצנע לכת הוא המובחר. וכתב אז לעצמו תקנות אחדים ומסיים בזה הלשון: 'ולי אני עבדך תן לי לב לשפוט עמך הזה'. ועל המלה לב מופיעים נקודות. **לאחר פטירתו נדהמו לרוח הקודש, שראה בטהור עיניים ש-ל"ב שנים יכהן כרב.**

גאון בנגלה ובנסתר. מתמיד עצום. ענוותן מופלא. רבים הסתופפו ונושעו מברכותיו. בעל תפילה ומנגן נפלא. שבוע לפני פטירתו הסתלק בעל חידושי הרי"ם שהיה רעו ועמיתו. ולא רצו בני ביתו לגלות לו. אולם ברוח קודשו חזה בדבר ושאל לחתנו סדר הלוויה, ולאחר מכן הוסיף: **'הנך רואה זקני כבר לבן מקובלני מרבתי הגדולים, כי בשעה שישתלק צדיק הדור יקראו גם לי לקבל שבת לפניו בעולם האמת'**. בליל פטירתו באו שני אורחים חשובים: הרה"ק ר' צמח משידלאווצי, והרה"ק ר' ארון מקראקא (בן הרה"ק ה'מאור ושמשי'), וכוונתם הייתה להישאר בשבת קודש. פנה רבינו אל רבי ארון ואמר לו: 'ארון נושא את נושאי'. **ולמחרת הובנה הכוונה שרבי ארון היה מנושאי ארונו של רבינו.** נפטר בערב שבת-קודש כ"ט אדר ה'תרכ"ו (1866). חי כ-66 שנים. ציונו בעיר ראדאמסק.

אביו: הרה"ג ר' דוב צבי הכהן (בידו ספר יוחסין עד אהרן הכהן). **אמו:** מרת פרומט. **אשתו:** מרת גיטל (בת הרב החסיד מוה"ר שמואל מעיר בארזילוב). **בנו:** ר' הירש (מילא את מקום אביו). **חתנו:** ר' ליפמאן ליטמנויטש. **מרבתי:** ר' פישל מסטריקוב, ר' מאיר (מח"ס 'אור לשמיים' מאפטא), ר' אברהם צבי (אב"ד פיטרקוב, מח"ס 'שו"ת ברית אברהם'), ר' ישעיה וועלטפרייד מפשעבורז, ר' משה אהרן (אב"ד קוטנא), ר' פישל מסטריקוב, ר' יחזקאל מקוזמיר, ר' שמחה בונם מפרשיסחא, ר' יששכר דב בער (ה'סבא קדישא' מראדושיץ), ר' משה מלעלוב, ר' דוד חריף (ה'בית דוד') והרבי מצאנז. **מספריו:** **יתפארת שלמה**- על התורה והמועדים.

פעמים רבות, כשבאו אל הרה"ק התפארת שלמה להזכיר את עצמם בפתקה ופדיון, היה מקלל אותם בקללות אשר השומע תצילנה אוזניו, אולם מי שנתקלל הייתה לו הצלחה גדולה. פעם אמר למשמשו לפני שבת, שיכין מטה כדי שלא יהא מוקצה בשבת ויביאהו אליו כשיבקשהו, כי אם איני יכול לגרש את החסידים ע"י קללות וחירופים, אגרש אותם ע"י המטה, ובשבת קודש בסעודת שחרית ביקש ממשמשו, שיביא לו המטה והתחיל להכות בו את החסידים, וכולם ברחו לנפשם, והוא רדף אחריהם ורק הלך לאיטו.

היה שם איש אחד, שחשב: **'למה לברוח בחוץ?'** והלך והטמין את עצמו מאחורי דלת האכסדרה של בית-המדרש, והצדיק הלך לשם והרגיש, כי יש שם אדם וצעק: "מי כאן?" והדלת נפתחה. ואמר הרב: "החבאת את עצמך הלא מצאתיך. אתן לך את חלקך כדין" ונתן לו כמה מכות. ואח"כ קרא לכל החסידים שיבואו בחזרה אל השולחן, וזה האיש, שקיבל המכות נשבר ליבו בקרבו, כי רק הוא קיבל המכות ומסתמא - הוא חוטא גדול ומרוב צערו חלה. אביו הלך להזכירו לפני הצדיק, כי חלה מאוד והוא במצב של פיקוח נפש, כי חושב שכל הרעש היה בשבילו.

צחק הרב ואמר: "הלא קיימא לן, כיוון שנלקה אחיך הוא" וציווה שיבוא תיכף לפניו. מובן, ששב לחסיד הזה רוח חיים ובא לפני הצדיק ובירכו בברכה והצלחה, ביום מן הימים הגיע מברק, כי זכה בגורל בוורשה בסך ארבעים אלף. כשבא לבשר לפני רבינו, הצדיק אמר לו עוד לפני שסיפר לו: **"תחת מלקות ארבעים יש לך כסף ארבעים"** ויהי לפלא.

פעם בא אליו חסיד ורצה בנוסף לקווטל להזכיר לפניו חולה, אך לא זכר את שמו ועמד נבוך נוכח לפני רבינו, ושאלו רבנו לפשר מחשבותיו, והסיח צערו לפני הצדיק. אמר לו רבינו: "אולי תנסה להיזכר בשמו?", ומשעברה שעה ארוכה ולא נזכר, אמר לו רבנו: "שמא שמו כך וכך?", נענה החסיד שאכן כך שמו. והמשיך לשאול: "שמא שם אמו כך וכך?", והשיב: "אכן כך שמה" ובירכו. בראותו את גודל פליאת חסידיו אמר: **"בספר שמות נרשמים כל שמות בני ישראל, והתבוננתי בספר זה ומצאתי שם את שמו ושם אימו"**.

חסיד אחד בא לרבינו וביקש להתברך מפיו בזרע של קיימא, הורה הרה"ק להישאר אצלו לחג הפסח, בליל הסדר אמר לו ה'תפארת שלמה': "קרא נא מה שכתוב בהגדה: 'כאן הבן שואל', כאן אפשר לשאול ולבקש בן". וכך הווה, לשנה הבאה נולד לו בן זכר.

הגאון רבי אברהם שאג זצ"ל - נולד בפרוישטאט שבאוסטריה בשנת ה'תקס"א (1801). בגיל שלוש התייתם מאביו, ואמו מסרה אותו לידי רבה של רגינדורף, כדי שיחנכו. היה הכיר מיד בכשרונותיו המיוחדים. מנעוריו יצא שמו בישראל כצדיק וקדוש. בהיותו בן עשר כבר נתפרסם כעילוי, וידע חלק גדול מהש"ס. טרם הגיעו לגיל מצוות העבירו רבה של רגינדורף לישיבתו של החת"ם סופר בפרשבורג. **עד מהרה נהיה לאחד מבחירי תלמידיו**, ולא ארכו הימים, והוסמך לרבנות. רבו הפליג בשבחו כ"גאון וצדיק" ממדרגה ראשונה, והתחשב מאד בדעתו, כל אימת שהיה מביעה לפניו.

בגיל שמונה-עשרה התחתן אולם חמיו נפטר שנישא והוא קיבל את משרתו כאב"ד בעיר פרוסטיץ. לאחר 7 שנים, בטרם מלאו לו 25 שנה עבר לכהן כרב בשטלסדורף שבהונגריה, ופתח שם ישיבה. שמו הלך לפניו ומכל קצווי המדינה נהרו בתלמידים שביקשו לחסות בצילו. **היה עומד ומרצה במשך שש שעות רצופות את שיעורו לפני תלמידיו**. משטלסדורף עבר לכהן כרב בקוברסדורף, אחת משבע הקהילות שבחבל בורגנלנד שבהונגריה. שם כיהן ברבנות במשך עשרים וחמש שנה והשפעתו הייתה פרושה על כל הונגריה. לא הייתה בעיה ציבורית במדינה, שלא נטל חלק בפתרונה. גם בעת זקנותו כשגופו נחלש הקפיד לומר את שיעורו בעמידה. **אחרי השיעור היה מגיע לאפיסת כוחות ממש, עד שלא יכול היה לעמוד על רגליו ולא לאכול מאומה מרוב עייפות**.

בשנת ה'תרל"ג (1873), בהיותו בן 72 עלה לא"י. אהבתו לארץ הקודש הייתה בלי שיעור. חלונות חדרו פנו אל מול הר הבית, ולא הסכים להחליף דירה זו בדירה אחרת, חדשה ומרווחת יותר, **כיוון שמחלונות דירתו היה עומד מדי פעם ומביט שעה ארוכה אל הר הבית ומעיניו זולגות דמעות**. נפטר ב-כ"ט אדר ה'תרל"ו (1876). חי כ-75 שנים. ציונו בחלקת הפרושים בבית הקברות בהר הזיתים שבירושלים. ציונה שלא לכתוב על מצבתו שום תואר. גדולי ירושלים ספדו לו. רבה של ירושלים, ר' שמואל סלנט, הורה אז לא לערוך שום מסיבה של שמחה בירושלים עד שעברו שלושים יום לפטירתו.

אביו: ר' יהודה ליב צוובנר (קיבל סמיכה מה'נודע ביהודה' בה כתב בראשה 'אריה שאג- מי לא ירא' וכך הוחלף שם המשפחה לשאג). **אישתו:** מרת לאה (בתו של רבי אהרן הלוי שפיץ, אב"ד בעיר פרוסטיץ שבמורביה בהונגריה). **ילדיו:** מרת מרים, ר' יהודה לייב צוובנר, ר' יששכר בער, ר' הינדל ור' אהרון. **מרבתינו:** ר' יצחק פרנקל (רבה של רגינדורף). ר' חיים סופר (ה'חתם סופר'). **מתלמידיו:** ר' יוסף חיים זוננפלד. **מספריו:** 'שו"ת אהל אברהם' דרשות הרא"ש (ר' אברהם שאג).

פעם אחת ערך ה'חתם סופר', בלוויית בנו, ר' אברהם שמואל בנימין, ביקורת אחרי חצות הלילה, על פני חדרי הבחורים. כשהתקרבו לחדרו של הבחור אברהם שאג, שמעו מרחוק את קול התורה הבוקע ועולה מחדרו. שעה ארוכה עמדו שניהם, הרב ובנו, והקשיבו לקול התורה המרנן. "חתם סופר" פנה אל בנו ואמר: "**התבונן נא בני והקשיבה, איך צריכים ללמוד!**" (מורי האומה)

בשנת ה'תש"ב (1941) הופיעה בבית הרב יחזקאל צוובנר זע"א בירושלים, ישישה מהעיר קלינורדין, אשר בהונגריה בגיל למעלה משמונים, ואמרה לו שברצונה להשתטח על קבר סבו הרב אברהם שאג זצ"ל גאב"ד קויברסדורף, אשר נלב"ע בעיר הקודש ומנוחתו כבוד בהר-הזיתים. וכאשר שאלו אותה, מה ראתה לטרוח ולבוא מחוץ לארץ להשתטח על קבר זה, היא סיפרה:

אימה הייתה משרתת בבית רבי אברהם. באחד הימים אירע, כי בעת עסקו בעיוניו, הביאו לו פיקדון בסכום גדול להפקיד אצלו. כדרכו לקח את שטרות הכסף, הניחם במעטפה מיוחדת, ורשם את שם המפקיד על המעטפה. **אולם מתוך שהיה נחפז לחזור לתלמודו, שכח להניח את המעטפה במגירתו, והניחה בטעות בתוך הספר שבידו**. כשסיים לימודו, הניח הספר בארון ואת דבר הפיקדון שכח.

ויהי בבוא הזמן, בא המפקיד לבקש פיקדונו, התחיל הרב לחפש במגירה, ולתמהונו הגדול לא מצאו. בליבו נכנס חשד אולי לקחה אותו המשרתת שבבית. אולם הצדיק לא רצה לפגוע בכבודה ואף לא ניסה אף לשאול ולברר אצלה. **הוא החליט לשלם מכיסו הפרטי לבעל הפיקדון את כל הסכום הגדול**. מכיוון שסכום כזה לא היה לו בבית, ביקש מבעל הפיקדון שיואיל לבוא בעוד כמה ימים. בינתיים קיבל הלואה ממכיריו, וביום המיועד שלם הרב את סך הפיקדון עד הפרוטה האחרונה, ולא גילה דבר לאיש, רק לאשתו הרבנית אמר, שתשים עין מהיום והלאה על המשרתת.

עברו מספר חודשים ובפרוס ערב פסח כשניקה ובדק ספריו לכבוד החג, נפלה מעטפת הפיקדון מהספר! הוא נזכר מהמעשה, ובמקום להתמלא בשמחה, כי הושב כספו שאבד לו, בא לידי צער עמוק, על שהרהר בליבו חשד שווא על בת ישראל כשרה, על אף שלא אמר לה דבר וחצי דבר על כך. הוא קרא אותה, ובככי רב סיפר לה על כל העניין, פייסה וביקש ממנה מחילה, ולא נתקררה דעתו של אותו צדיק, עד שאמר, כי לאות פיוס הוא מוכן לתת לה מה שתבחר מחפציו שבבית.

ותען המשרתת: "חלילה לי רבינו, אין לי שום תרעומת עליו, ולא נפגעת ממנו, רק בקשה אחת יש לי, היות שכבר חלפו חמש עשרה שנה מאז נשואי, ועדיין לא נפקדתי, לכן אבקש, כי יברכני שאפקד בזרע של קיימא". בירך אותה רבינו, כי עד סוף השנה תיפקד וגם תאריך ימים. סיימה הישישה הסיפור: אני היא בתה של אותה משרתת שנולדתי מברכתו. אימי ע"ה השתוקקה כל ימיה לעלות לירושלים ולהשתטח על קברו של אותו צדיק. ועתה זיכני ה' ובאתי לארץ הקודש למלאות רצון אימי. (מעובד מתוך הספר לפיד אש, עמ' יב).

הגאון הצדיק האדמו"ר הרב מרדכי הגר זצ"ל מויז'ניץ המכונה 'רבי מוטלה'- נולד ב-י"ח תמוז ה'תרפ"ב (1922) בגרויסוורדיין שברומניה. בילדותו היה קשור לסבו, האדמו"ר רבי ישראל (ה'אהבת ישראל') שהתגורר בסמוך. למד אצל הגאון רבי יהודה סגל רוזנר ותקופה קצרה בישיבה של האדמו"ר רבי יואל טייטלבוים בסאטמר שברומניה. בהמשך למד בישיבת 'קרן לדוד' בעיר בראשות הרב יוסף גרינוולד מפאפא. רוב השנים שהיה בחור למד לצד אביו. כשהיה כבן 18 פרצה השואה. הוא, אביו וכל משפחתו ניצלו ממנה והם עברו לבוקרשט שהפכה מרכז לפליטים. לאחר המלחמה חזר לגרויסוורדיין ולימד תורה לבחורים פליטי מלחמה. בשנת ה'תש"ה (1945) התחתן. אשתו נפטרה לאחר שנה מדלקת ריאות. לאחר מכן התחתן עם אחותה ונולדו להם 14 ילדים.

בשנת ה'תש"ח (1947) מאחר ולא הצליח להשיג אשרת כניסה לארץ ישראל הגיע עם חמיו לארה"ב והתחיל לשמש כרבם של חסידי ויז'ניץ בארצות הברית, בהתחלה בבורו פארק ולאחר מכן בויליאמסבורג, שם ייסד בית מדרש. בחודש תמוז ה'תשכ"ד (1964) עבר למונסי והקים שם קהילה. בהמשך העביר את ישיבתו לעיירה קייאמישא לייק (גיברס) שבהרי קטסקיל וסביבה התפתחה קהילה נוספת של חסידיו. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תשל"ב (1972) שני בניו הוכתרו לאדמו"רות: רבי משה יהושע הגר כאדמו"ר מויז'ניץ בישראל ורבי מרדכי כאדמו"ר בארצות הברית, תפקיד אותו מילא במשך 46 שנים. ענוותן מופלא: דאג לכולם כבניו. השתתף בצרת הזולת כאילו מדובר בצרתו הפרטית. נפטר ב-כ"ט אדר ה'תשע"ח (2018). חי כ-96 שנים. ציונו במונסי.

אביו: האדמו"ר ר' חיים מאיר. **אימו:** מרת מרגליא. **נשותיו:** מרת פיגא מלכה (זיווג ראשון- רבי יעקב יוסף מסקווירה. נישא בשנת ה'תש"ה 1945), מרת סימא מירל (זיווג שני- אחות אשתו). **מרבתי הגאונים:** אביו, האדמו"ר ר' חיים מאיר (ה'אמרי חיים'), סבו, האדמו"ר ר' ישראל (ה'אהבת ישראל'), ר' יהודה סגל רוזנר (ה'אמרי יהודה'), האדמו"ר ר' יואל טייטלבוים מסאטמר, ר' יוסף גרינוולד מפאפא. **ילדיו:** מרת ציפורה (נישאה לר' אברהם דב טברסקי, רב קהילת רחמסטריווקה במונסי), ר' פנחס שלום (היה רב 'קהל תורת חיים ויז'ניץ' בבורו פארק, ונפטר בחיי אביו), האדמו"ר ר' ישראל (ממלא המקום המרכזי של אביו בחצר במונסי), מרת מלכה חנה רחל (נישאה לר' ישראל אליעזר פיש, האדמו"ר מביקסאד וויליאמסבורג), האדמו"ר ר' מנחם מנדל מקייאמישא לייק שבהרי קטסקיל, האדמו"ר ר' יצחק יוחנן מויליאמסבורג, מרת הינדא (נישאה לר' יהוסף בנציון רוטנברג, האדמו"ר מקוסון בבורו פארק), האדמו"ר ר' אליעזר זאב בירושלים, האדמו"ר ר' דוד מלונדון, האדמו"ר ר' אהרון ממונטריאול. מרת חווה רייזל (נישאה לר' אהרון מנחם מנדל טברסקי), האדמו"ר ר' ברוך שמשון בבית שמש ובבני ברק, מרת גולדה (נישאה לר' יצחק יחיאל מיכל מוסקוביץ, רב קהילת שאץ במונסי), מרת ברכה (נישאה לר' נחמן יוסף טברסקי).

פעם אחת מרן רבינו היה צריך לנסוע לברזיל כדי להתרים נדיבי עם לטובת מוסדותיו הקדושים. כשהחליטו כבר על שבת מסוימת בה ייסע הרבי, לגבאים נודע שבשבת זו יעדרו כמה נגידים גדולים מהעיר. הם שאלו את הרבי אם הוא מסכים לדחות את נסיעתו לשבוע לאחר מכן שכן רק אז יחזרו הנגידים לעיר והרבי הסכים. לאחר זמן, התקשר הרבי למקורבו ואמר לו שנודע לו שבשבת לאחר

מכן מתקיימת שמחת האויפורף לאחד ממתפללי בית המדרש, ולכן אינו יכול לנסוע בשבת זו והוא חוזר לתוכנית המקורית ויסע לברזיל בשבת קודם. הגבאי אמר לרבי שאי אפשר לעשות כזה דבר, שכן יהיה זה הפסד גדול והוסיף שהרבי עלול להפסיד בכך 300,000 דולר! לכן כדאי לנסוע בשבת לאחר התוכנית המקורית אבל הרבי סירב בנחרצות ואמר: "איך אני יכול לנסוע, הרי יהודי שמתפלל בבית מדרשינו עושה שמחה, הרי זו שמחה שלי. איך אוכל לנסוע אז ולא להשתתף בשמחה?!" לא עזרו כל הטענות על הפסד הממון הרב. אכן הצדיק הפסיד את הסכום הזה. 18 שנים אחר המקרה אמר אחד במקרה לבעל השמחה שבגללו הרבי הפסיד \$300,000. הלה תמה עד מאוד: "ממתי הרבי הפסיד בגללי כסף?". הוא סיפר לו את כל הסיפור. היהודי השתומם והתפעל מאוד, שכן הרבי לא אמר אפילו מילה אחת שנשאר להשתתף בשמחתו למרות שזה גרם לו הפסד כה גדול ואפילו לא ציפה לקבל ממנו ברכת 'יישר כח' על כך...

יהודי אחד סיפר שהיתה תקופה בחייו שהיה מסובב ל"ע בחבילות של צרות ויסורים. בתקופה ההיא הוא נכנס אצל רבינו ופרק את כל אשר על ליבו. הוא בכה בכי תמרורים על סאת צרותיו ויגונו. הרבי האזין בכובד ראש לדבריו, ניחמו, עודדו, בירכו ונפרד לשלום. היהודי יצא מחדרו. אותו אדם מספר שכאשר יצא, הוא היה מאוד שבור כי היה בטוח שהרבי כשישמע את כל צרותיו ויסוריו רח"ל יבכה יחד עימו. בפועל הרבי רק שמע את דבריו, עודדו ובירכו, אבל לא בכה עימו. היתה לו הרגשה שהרבי לא מרגיש כל כך את מצבו העגום. למחרת החליט להיכנס אל בנו של הרבי (מלפנים אב"ד וויזשניץ-מונסי, וכעת כ"ק אדמו"ר מוויזשניץ-מונסי שליט"א) ותינה בפניו את צערו, שאתמול היה אצל אביו וסיפר לו את כל צרותיו ויסוריו והוא מרגיש שהרבי לא השתתף עימו כל כך כמו שציפה, שכן הרבי לא בכה עימו, והוא מאוד שבור מזה. מיד כששמע את דבריו שאל אותו: "זה אתה?!" - היהודי הסתכל עליו בתימהון, הרבי שליט"א המשיך לספר: "היום בבוקר נכנסתי אצל אבי, וראיתי שהוא מאוד עייף ועיניו אדומות מבכי ושאלתי את אבי: 'מה אירע?'". הוא אמר לי: 'אתמול נכנס אלי אחד עם חבילה של צרות ויסורים איומים רח"ל. ממש לא יכולתי לישון מרוב צער. נשארתי ער כל הלילה ואמרתי תהלים בשבילו...'.

הסיפורים מעובדים מתוך 'נועם שיח' - שיחות הגה"צ רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א אבד"ק סאנטוב לייקווד

הגאון הרב אליהו שוויי צ"ל - נולד בי"ג אדר ב ה'תרפ"ד (1924) בקובנה שבליטא. כנער צעיר הגיע לארצות הברית. בתחילה למד בביה"ס של רבי יעקב יוסף ולאחר מכן בישיבת 'תורה ודעת'. בהמשך למד בישיבת לייקווד. בשנת ה'תשי"ה (1955) החל לשמש כראש ישיבת פילדלפיה (שנוסדה שנתיים קודם לכן בהוראת רבו הגאון הרב אהרון קוטלר, במקום הגאון הרב דב שוורצמן ולצידו של הגאון הרב שמואל קמנצקי), תפקיד אותו מילא עד יומו האחרון. בשנת ה'תשמ"ו (1985) לאחר פטירת הגאון הגדול רבי משה פיינשטיין צ"ל היה למנהיג היהדות החרדית בארצות הברית ונשיא מועצת גדולי התורה.

יגע כל ימיו בתורת היראה טהור לב. בעל מידות תרומיות לתפארה. העמיד תלמידים קרוב ליובל שנים בשיעוריו הנפלאים, שיחות והדרכה ודאג להם במשך כל דרכי חייהם. ענוותן מופלא. בתחילה התייעץ עם הגאון הגדול הרב אלעזר מנחם מן שך צ"ל ולאחר שאמר לו כי אין לו כבר כוח לענות החל להתייעץ עם הגאון רב אהרון יהודה לייב שטיינמן צ"ל. התבטל מולם ביטול גמור וקיבל את דבריהם כ'אורים ותומים'. השפלות והגאונות שלו היו מופלאים. נפטר ב-א' ניסן ה'תשס"ט (2009). חי כ-85 שנים. בהלוויות השתתפו עשרות אלפים שיצאה מישיבת פילדלפיה ומשם המשיכה לישראל. ציונו בהר הזיתים בירושלים.

אביו: ר' שמואל לייב (מתלמידי כולל קובנה בהנהגת רבי ישראל מסלנט). **אמו:** מרת מלכה (בת ר' שמעון יהודה ושולמית דויטש). **אישתו:** מרת דבורה (בת ר' אברהם קלמנוביץ מקים ישיבת 'מיר' בארצות הברית). **מרבתי:** הגאונים אביו, ר' שמואל לייב, ר' אהרון קוטלר (רבו המובהק), ר' שלמה היימן. **בניו:** הגאונים ר' יהודה (ראש ישיבת פילדלפיה), ר' מלכיאל, ר' מאיר שמחה, ר' אברהם, ר' אהרן שלמה, ר' חיים יוסף. **חתניו:** הגאונים ר' איסר גורליק (ר"מ ישיבת 'סאות' פולסבורג). נישא למרת לאקי, ר' מוטל דיק (ראש ישיבת 'היכל התורה' סטטן איילנד. נישא למרת סורי), ר' יוסף ליפשיץ (ר"מ ישיבת 'נחלת צבי' טורונטו). נישא למרת נחמה). **מספריו:** ירוח אליהו - מאמרי חכמה ומוסר נערכים לפי סדר הפרשיות.

אחד מתלמידיו של הגאון הגדול רבי אליהו שוויי צוק"ל לא זכה לזרע של קיימא במשך שנים רבות. יהיה היום ונולד לו בן זכר בשעה טובה ומוצלחת. מאחר והתינוק היה פג, טיפלו בו בחודשי חייו הראשונים בפגייה שבבית החולים.

הצוות התמסר לתינוק ימים ולילות. אבי הבן ורעייתו חשו כלפי הצוות הרפואי הכרת הטוב גדולה. כאשר הגיע יום השחרור ניגש התלמיד לרבינו ושאל אותו כיצד לדעתו עליו להביע בפני הצוות את הכרת הטוב. השאלה לא הייתה מורכבת במיוחד, שכן כל הספק נע בין מכתב תודה, פרחים, ציור קיר או ממתקים.

אך רבינו השיב תשובה אחרת לחלוטין שאי אפשר היה לצפות לה. "אל תקנה כלום", קבע רבי אליהו. "אבל הרי הם עשו עבור בני המון ובמשך ימים ולילות טיפלו בו במסירות רבה!", תמה האברך לשמע תשובה זו. "מה עם הכרת הטוב?!", תהה.

כאשר הסתכנו המיילדות שפרה ופועה ויילדו את בני ישראל במצרים למרות ציוויו של פרעה, גמל עימם הקב"ה בכך ש"יָרַב הָעַם וַיַּעֲצֵמוּ מְאֹד" (שמות א, כ).

עצם זה שהמיילדות ראו ברכה בעמלם, שעם ישראל הולך ומתעצם, הייתה עבורן המתנה הכי יפה! ולכן אני מציע לך במקום לגמול להם עם פרחים או ממתקים וכו', תגיע עם הילד לבית-החולים בכל שנה ביום ההולדת שלו ותציג אותו בפני הצוות הרפואי. כך יוכלו לראות כיצד ה'פג' הולך ומתפתח. ואכן אותו תלמיד שמע לדברי הצדיק ומידי שנה נסע עם הילד לבית-החולים והראה אותו לצוות הרפואי והם היו מתנכסים סביבו.

כעבור שלוש עשרה שנה, לקראת הבר-מצווה, הופיע הבחור בבית-החולים וחילק הזמנות לצוות... זמן קצר אחר כך הגיע לאביו הביתה מכתב אישי מראש מחלקת הפגיה בבית-החולים ובו כתוב: "מזל טוב! רצינו שתדעו עד כמה הביקורים שלכם ריגשו אותנו במשך השנים. אנחנו עובדים בסביבה בעלת סיכון גבוה. אף פעם איננו יודעים האם הדברים בסופו של דבר הסתדרו, לאחר שהיילוד עוזב את טיפולנו. אין לנו אפילו מידע מועט מה ייצא מכל עמילנו".

"אני אישית אומנם עדיין לא הייתי בבית-החולים כאשר הילד שלכם טופל כאן בהיותו פג. אבל כדאי שתדעו לכם שאנחנו עוסקים בתפקיד קשה ביותר. ימים ולילות אנחנו משיגים ומטפלים בפגים ועושים ככל שביכולתנו לתת להם את הטיפול להם הם זקוקים. בדרך כלל נעשים הדברים ללא כל תודה".

"במשך השנים משמש בנכם עבורנו כדוגמא, למה שיכול להתהוות מכל פג! שוב ושוב אנו מזכירים את 'אותו התינוק', מתוך ידיעה שכל תינוק, שאנחנו מטפלים בו ייתכן שיגדל ויתפתח כמו בנכם. אנחנו עושים ימים כלילות ודואגים לכל אחד התינוקות הנמצאים תחת פיקוחינו! אנשים רבים כמובן שמודים לצוות הרפואי העומד לצידם ומטפל בילד שלהם. הם שולחים לנו פרחים, בלונים, מכתבים וממתקים וכו'. אולם הפרחים נובלים, הממתקים נאכלים ולא נותר מהם מאומה. אבל שוויה וערכה של המתנה, שאתם נתתם לנו בעובדה, שאתם מגיעים מדי שנה בשנה ביום ההולדת של הילד עולה מעבר לכל דמיון!". (מעובד מתוך 'הלמות עמלים' וכן הובא ב'יתד נאמן' שמות ה'תשע"א)

חכם שלמה בן פתחיה הלוי זצ"ל: נולד בשנת ה'תר"מ (1880) בעיר שירז שבפרס. היה מן העולים הראשונים אשר עלו לארץ וזאת כדי לקיים את מצוות יישוב הארץ. התגורר בשכונת הבוכרים בירושלים. בעל אישיות מרכזית. ענוותן. מגדולי הסופרים של הזמן ההוא. כתב ספרי תורה, תפילין ומזוזות וקמעים וכו' והכול בקדושה ובטהרה. מקום כתיבתו היה בבית-הכנסת שאולוף. רבים היו הילדים אשר היו מביטים מבעד לחלון לראות את החכם כותב סת"ם בקדושה ובטהרה. בין הילדים היה אף מרן, הרה"ג עובדיה יוסף שליט"א. ספרי התורה שכתב עד היום נמצאים מספריו בביה"כ מוסיוף, חאג'י אדוניה. גם בנו המנוח ר' אליהו הי"ד היה קורא בתורה.

שימש למעלה משלושים שנה כחזן וכבעל קורא בבית-הכנסת חג'י אדוניהו הכהן. העמיד תלמידים רבים אשר שמם הולך לפניהם. **נודע כבעל מידות נעלות הן בדרך חיינו בעבודת ה', והן כבן אדם למקום וזאת למשך כל ימיו, מילדותו ועד יומו האחרון.** נפטר בר"ח ניסן ה'תש"ב (1942) לאחר שחלה מספר חודשים. חי כ-62 שנים. ספדו לו גדולי הדור, ביניהם הרה"ג מאיר חי עוזיאל זצ"ל.

אביו: ר' פתחיה. **מילדיו:** ר' אברהם, ר' יוסף, ר' אליהו, ר' פנחס, ר' אליעזר זצ"ל. ר' יעקב הלוי יבל"ט. כולם שימשו בקודש. מנכדיו תלמידי חכמים גדולים בישיבות ומורי הוראות. נכדיו הקימו על שמו את מוסד **'בית דוד ושלמה'** בשיתוף הרה"ג יהודה צדקה זצ"ל והרה"ג בן ציון אבא שאול במספר אזורים בארץ. **מוסד זה הווה גרעין לכל רשתות החינוך התורניות וכיום פזורים מעל 100 ת"ת.**

אחת מתכונותיו הייתה מידת הענווה והכבוד שרחש כלפי כל אדם. דרכו הייתה תמיד לכבד את הזולת עד כדי השפלת וביטול ערכו העצמי. כך הייתה דרכו בשיחה ובהתנהגות עם בני אדם, ללא הבדל גיל, ילד או זקן, עם-הארץ או רב. עם כל אדם שוחח מתוך ענווה ויחס של כבוד ודרך ארץ, ואפילו דרך דיבורו עם בני-אדם היה מתוך הרכנת ראש וענווה. לאחר שהלך לעולמו, נשאר תלוי על הקיר המקל ששימש אותו, וכן הגלימה והמצנפת שקיבל בעת קבלת תואר רב, **ואשר מעולם לא לבשם בטענה כי אינו מספיק ראוי לשאת אותם.**

למרות הפצרות רבות מצד רבים מתושבי השכונה סירב ללבושם מתוך ענווה. וכן העיד על ענוותנותו זקן חכמי ארם צובא (חאלב) ר' אברהם רפול והוסיף כי ר"ת שלמה פתחיה לוי הנו שפל. **גם את ייסוריו ומכאוביו הרבים קיבל באהבה ובשתיקה, וכן את ייסורי העוני והרעב ששרר באותם ימים ומעולם לא התלונן על כך.**

ידוע המעשה כי בתקופת התורכים נהגו שלטונות הצבא לקחת כל גבר מגיל 18 ועד גיל 50 לשרת בצבא. וכדי לעצור את המשתמטים מהצבא, נהגו התורכים להעמיד מספר חיילים כדי לתפוס את המשתמטים. והנה, באחד מן הימים, יצא הצדיק לשוק כדי לערוך את קנייתו עבור המשפחה, ובהגיעו לפני אחת החנויות, **פגע בו שוטר צבאי, שלמעשה יהודי היה ומתגורר עד היום באחת משכונות ירושלים המפורסמות.** אחז בבגדיו, ודרש ממנו לבוא עמו למשטרה הצבאית, כדי למסור אותו לשלטונות הצבא.

הצדיק התחנן בפניו שיעזבוהו לנפשו, וכל הפצרותיו לא הועילו, עד אשר אותו שוטר צבאי הכהו ולקחו למשטרה, והצדיק לא הגיב מאומה. אותה היד שהכתה את הצדיק נשתתקה באותו רגע פשוטו כמשמעו. השוטר הרפה ממנו והלך בבהילות לבית. בהגיעו, ראתה אמו של השוטר את מצב היד וצעקה מאוד דרגה, ואז סיפר לה את אשר עשה לחכם שלמה. האם נזדעזעה בשומעה כי הכה את החכם, ומיד החלה בריצה לכיוון ביתו של הרב. שם נפלה לרגליו והתחננה ובקשה שיסלח לבנה על מעשה האיזולת. **נכמרו רחמיו של ר' שלמה ושלח לקרוא לשוטר ולאחר תפילה קצרה וברכה הוטב מצבו, ולאחר מספר ימים החלים לגמרי.**

על ישועות רבות מספרים תושבי שכונת הבוכרים, אשר בהם חכם שלמה ריפא חולים רבים ע"י תפילה או ע"י שתיית מים מתוך צלוחיתו, וקמעות שנכתבו על ידיו. כולם נרפאו, מי בגופו ומי בנפשו, וחזרו לחיים רגילים ובריאים ואף גם לאחר פטירתו נתרפאו חולים מצלוחיתו אשר הותיר. גם בשלום-בית עסקו, רבים הבתים שבזכותו התקיימו וקיימים עד עצם היום הזה, הייתה בו מתכונתו של אהרון הכהן "אוהב שלום ורודף שלום" ומשכין שלום בין איש לאשתו.

קריאתו בתורה הייתה נעימה עד מאוד. מסופר כי פעם עלה אדם לברך בספר התורה שכתב ר' שלמה, והקורא הרגיש בטעות. הרב שהיה נוכח הוכיח כי אין שם טעות. אך משהמשיכו שוב הבחינו בטעות. אולם הרב אמר שכנראה שהעולה אינו ראוי. וכאשר אדם אחר עלה- נעלמו הטעויות.

בימי מלחמת העולם השנייה בשנת 1941, כאשר מצב העולם היה גרוע מאוד, וכידוע הגרמנים כבשו ארצות רבות והרסו קהילות יהודיות שלמות ע"י שליחתם לתאי הגזים, בו בזמן התקדמו צבאות הגרמנים לתוך רוסיה מצד צפון ובלוב מצד דרום במטרה להגיע לארץ. כאן בארץ נערכו תפילות וצומות בכל הקהילות עם תהלוכות ספרי תורה כדי לבטל את הגזרה. היה זה מספר ימים לפני פטירת הצדיק, הרב עוד הספיק לדבר על המצב הקשה בו שרוי העולם והיהודים בפרט, והדגיש כי מצב זה ילך ויחמיר.

עוד סיפר כי ישב יחד עם עוד שלושה רבנים מקובלים ועשו ייחודים והזכרת שמות הקודש כדי להפוך את המצב הקשה, שהיהודים נתונים בו וכתבו שמות ואותיות בצורה הפוכה כדי להפוך את סוריה ל-רוסיה. ובאמת תוך מספר שבועות נפתחה חזית שנייה ברוסיה נגד הגרמנים ואז נלקחו צבאות הגרמנים מארצות הים התיכון, כדי לעזור לצבאות גרמניה שהתחילו לנחול תבוסה לצבאותיהם, עד אשר נפלה גרמניה שלא תקום לעולם.

האדמו"ר הרב אלימלך שפירא מגרודז'יסק זצ"ל - נולד בשנת ה'תקפ"ד (1824). נקרא ע"ש ר' אלימלך מליז'נסק. מייסד שושלת גרודז'יסק. לאחר פטירת אביו בשנת ה'תר"ט (1849) התפצלה חסידות מוגלינצא בין חמשת בניו שכינה כאדמו"רים בעיירות שונות. החל לכהן כאדמו"ר לאחר ההתערבות של הרבי מרוז'ין (בתחילה לא רצה לקבל את האדמו"רות) בגרודז'יסק שהפכה למרכז חסידי חשוב. בסוף ימיו נחשב כ"זקן האדמו"רים" בפולין ואלפים הסתופפו בצלו. **רבים פנו אליו וזכו לראות ישועות. בעל רוח-הקודש. בעל מופתים. ענוותן. גאון.** נפטר ב-א' ניסן ה'תרנ"ב (1892). חי כ-68 שנים. ציונו בבית העלמין בגרודז'יסק.

אביו: ר' חיים מאיר יחיאל שפירא (נכד ר' ישראל מקוז'ניץ, כיהן כאדמו"ר וכונה "השרף ממוגלינצא" בגלל קדושתו והנהגותיו). **אמו:** מרת גיטל (בתו של ר' אלעזר מליז'נסק, בנו של ר' אלימלך מליז'נסק). **מרבתי:** אביו, ר' חיים מאיר יחיאל, ר' יששכר דב מרדושיץ, ר' נתן דוד משידלובצה, ר' ישראל מרוז'ין (נהג לנסוע אליו גם לאחר שנתמנה לאדמו"ר).

מתלמידיו: ר' מאיר יחיאל האלשטוק מאוסטרובצא, ר' יששכר בעריש הכהן מוולברוז' (בעל "עבודת יששכר"). **נשותיו:** זיווג ראשון - בתו של רבי ירחמיאל מפשיסחא (ר' יחיאל בן ר' יעקב יצחק - 'היהודי הקדוש'. בניו מנישואים אלו נפטרו בחייו). זיווג שני - מרת חנה ברכה (בתו של ר' חיים שמואל הורוביץ מחנצ'ין, ידועה כלמדנית וצדיקה ואף נהגה לקבל קוויטל מהחסידים).

בניו: ר' קלונימוס קלמיש שפירא הי"ד (בגיל 19 הוכתר לאדמו"ר בפיאסצנה. מח"ס 'חובת התלמידים'), ר' ישעיהו שפירא. **בתו:** מרת שרה דבורה (נישאה לרבי יחיאל יעקב הופשטיין מקוז'ניץ בזיווג ראשון ולאחר מכן לר' אשר פרלוב מסטולין). **מספריו:** **יאמרי אלימלך ידברי אלימלך** - דרשות על פרשות השבוע והמועדים.

היהודי אחד הגיע לרבינו, ובכה לפניו, שבגלל פרנסתו הדחוקה, עבר על חוקי המדינה, והבריח י"ש (יין שרוף, ברנדי), ונתפס, ועתה הוא עומד למשפט קשה, ועלול להישפט למאסר ממושך חלילה. רבינו בירכו בישועה, אך היהודי המשיך לבכות בקול גדול, שרבינו יבטיח לו ישועה, שהרי אם יכניסו אותו למאסר, אשתו וילדיו יישארו ללא משען כלל. אמר לו רבינו, "שמע נא לעצתי, סע לוורשה". הקשה היהודי: "ומה אעשה שם?", ענה לו רבינו: "אל דאגה. סע לשם, ובורא עולם יהיה בעזרך". היהודי כמובן ציית לדבריו, ונסע לוורשה והחל להסתובב שם בשוק העירוני הגדול.

לפתע ניגש אליו נער גוי, שהחזיק בידיו חבילה גדולה של דפים, ושאל: "אולי תרצה לרכוש ממני חבילת ניירות אלו?". הביט היהודי בדפים, וראה שחותמת של בית המשפט מתנוססת על דפים אלו. הוא התחיל לקרוא את הכתוב בהם, וראה להפתעתו הרבה, שזהו התיק האישי שלו, ובו כל חומר החקירה והעדויות. הוא שאל את הנער: "אמור לי, מהיכן דפים אלו?", ענה הלה, שמצא אותם בדרך.

אמר לו היהודי: "הניירות לא שווים מאומה, כי הם מלאים בכתב, ואי אפשר לכתוב בהם כלום, אך כדי שתרוויח משהו, אני אקנה ממך במחיר פעוט", הנער הסכים. לאחר שהדפים היו בידי היהודי, הוא שרף אותם. כשהגיע יום המשפט, התייצב היהודי בבית-המשפט, והקטגור אמר לשופט שכאשר העבירו את תיקי בית המשפט, לערכאה העליונה בוורשה, נעלם התיק של נאשם זה, ולא הצליחו למוצא אותו עד עכשיו, ולכן הוא מבקש, שידחו את המשפט, עד שיעשו חיפוש נוסף, וימצאו את התיק. השופט הסכים, ודחה את המשפט, שאף פעם לא נערך, מכיוון שהם לא הצליחו למצוא את התיק.

פעם היה רבינו בקוז'ניץ, אצל הרה"ק ר' אלעזר מקוז'ניץ זיע"א, והיה צריך לנסוע משם אל העיר ראדום, אך כשרצה לצאת מהבית אל המרכבה הרתומה שהוכנה לנסיעה, התקדרו השמיים בעננים, והחל לרדת גשם שוטף, ואמר העגלון, שאינו יכול לנסוע בגשם שכזה. אמר רבינו לאחד מהחסידים שעמדו בחדר, "צא החוצה, ואמור: הרבי מגרודז'יסק ציווה, שייפסק הגשם מיד, כי הוא צריך לנסוע לראדום".

הציבור חייך, וחשבו שרבינו אומר זאת בדרך הלצה. כעבור כמה דקות, שאל רבינו, אם הגשם נפסק, ואמרו לו, שזהו גשם חזק ושוטף, שכנראה ייארך זמן רב. שאל רבינו את אותו חסיד: "עשית, מה שבקשתי ממך?", שתק החסיד. אמר לו רבינו: "צא מיד, ואמור את אשר ביקשתי ממך לומר". החסיד יצא, ואמר את הדברים הנ"ל. והגשם פסק מיד. כשהגיע רבינו לראדום, ונכנס לבית האכסניה שהוכנה לו, החל שוב לרדת בחוזקה גשם זלעפות.

פעם באה אישה לפני רבינו, והגישה לפניו פתקא עם פדיון, ובפתקא כתבה, שיש לה שתי בנות נשואות, שעדיין לא נפקדו, הגדולה כבר עברו קרוב לעשר שנים מנישואיה, והצעירה כבר עברה שנה מנישואיה. רבינו בירך אותן, והוסיף ואמר לה כך: "תקחו מין עשב פלוני, ובשלו זאת במים זמן ממושך, ותתנו זאת לבתכם הצעירה לשתות, ויהיו מי עשב אלו סגולה, שתיפקד במהרה".

אמרה האישה: "מדוע לבתי הצעירה, הלא אני בעיקר באתי בגלל בתי הגדולה, ודרך אגב הזכרתי אף את הצעירה, שבסך הכל עברה שנה מנישואיה". אמר לה רבינו "השי"ת יעזור גם לגדולה, אך את הסגולה תתני לבת הצעירה, ואל תשנו מדבריי מאומה". האישה חזרה לביתה, וסיפרה לבני הבית את הדברים בתימהון רב, אך מכיוון שפחדו לשנות מדברי רבינו, נתנו את הסגולה לבת הצעירה. ואכן כעבור עשרה חודשים ילדה הבת הצעירה בן במזל טוב.

לא חלפו שבועות ספורים מלידת הבן, ובעלה של הבת הצעירה - אבי הבן, נתבקש לבית-עולמו בפתאומיות. ואז נוכחו לראות את עיניו הצופיות של רבינו, כיוון שלבעל לא היו אחים גדולים אלא אח קטן בן שנה, ואילו לא היה לבת הצעירה בן, הייתה צריכה להמתין עוד י"ב שנה עד שיעשה הילד בר-מצווה, ויתן לה חליצה. כעבור זמן, למרות גילה המבוגר נפקדה אף הבת הגדולה.

הרב שמואל הלוי קלין (קולין) זצ"ל - נולד בשנת ה'תפ"ד (1724) בקלין (צ'כיה). משפחתו מצד אביו מיוחסת לגאון ר' נתן נטע שפירא מקרקוב (מח"ס 'מגלה עמוקות') ור' מנחם מנדל קרוכמל ('צמח צדק'). משפחתו מצד אמו מיוחסת לצאצאי המהר"ל מפראג ורבי גרשון אשכנזי ('עבודת הגרשוני'). בהיותו כבן עשר שנים כבר כתב חידושי תורה. בנערותו נשלח ללמוד בבוסקוביץ (במוראביה).

לאחר נישואיו נותר ללמוד בישיבה זו ובהמשך הקים ישיבה ועמד בראשה. **בתפקיד זה שימש במשך כשישים שנים!** כאשר אשתו עסקה במסחר כדי לפרנסם. במשך תקופה זו זכה והעמיד אלפי תלמידים. על אף שקיבל הצעות רבנות מקהילות יהודיות חשובות: רבנות פראג (לפני ה'נודע ביהודה' ר' יחזקאל לנדא), רבנות אובן (לפני מהר"ם מינץ), ורבנות פרשבורג (לאחר פטירת מהר"ם ברבי) אולם רבינו סירב להצעות.

שקידתו בתורה הייתה מופלאה וכל רגע ניצל ללימוד. סגפנותו נודעה ברבים. הרבה לצום ולבש תחת בגדיו במשך קרוב לחמישים שנה 'שק של שיער'. ידוע בתפילותיו שהיה שופך דמעות ולבו נשבר בקרבו. רבים פנו אליו ונושעו. הרבה במעשה הצדקה וטרח רבות לדאוג לצורכי נישואיהם ומגוריהם של יתומים ויתומות ומשפחות עניות.

הקים קרן מיוחדת לחולים עבור הוצאות הרופאים ותרופות וכן נהג לבקר בעצמו את החולים פעמיים ביום. הקים קרן לשכר המלמדים וע"י זה שיפר את מערכת החינוך. נפטר ב-א' ניסן ה'תקס"ו (1806). ציונו בבוסקוביץ. חי כ-82 שנים.

אביו: ר' נתן נטע. **מרבותיו:** ר' אריה יהודה לייב (אב"ד בוסקוביץ מח"ס פרי גינוסר). **מתלמידיו:** ר' נתן אדלר מפרנקפורט, ר' משה סופר מפרשבורג (ה'חתם סופר'). שלושת בניו, ר' בנימין וואלף, ר' יעקב ור' יהודה. **אשתו:** מרת לעלקלה (בת ר' משה בהרב בן ר' אריה יהודה לייב- נישא בשנת ה'תצ"ח 1738 לערך). **ילדיו:** שלושה בנים ושתי בנות. הבכור- ר' בנימין זאב וולף בוסקוביץ' (אב"ד פרויסטיץ ומח"ס 'סדר משנה' על משנה תורה לרמב"ם), ר' יעקב ור' יהודה. **חתנו:** ר' דוד באסקאוויטץ (מקהילת אובן ישן). **מספריו:** **ימחצית השקל**- על ש"ע הלכות מליחה, נידה. ש"ע אבן העזר, פירוש על ה'מגן אברהם' (ר' אברהם אבלי הלוי גומבינר), על מסכתות עירובין, בבא בתרא, עבודה זרה ונדרים. פירוש על ספר בראשית, דרשות.

על מידת האמת של רבינו מסופר מעשה מופלא. היה זה בתקופה בה הגויים ניסו בכל כוחם להעליל עלילות דם על היהודים, כאילו הם צריכים דם עבור המצות לחג הפסח, ולשם כך הם שוחטים ילד גוי ומוהלים את דמו בבצק המצות, גם בעירו של רבינו שררה אווירת מתח בין היהודים והגויים, ובאוויר ריחף כל העת החשש מעלילת דם קרבה.

רבינו החליט שהוא מנצל את קשריו עם מושל המחוז, ובשיחה עמו הסביר כי כל עלילות הדם הם שקריות, וכי עם ישראל מלבד שהוא מוזהר על 'לא תרצח', מוזהר בנוסף שלא לאכול דם, ולכן אין כל אמת בעלילה המרושעת כי העם היהודי שוחט ילדי גויים לצורך אפיית המצות. המושל השתכנע מכנות דבריו של הגאון זצ"ל, והבטיח לו כי על כל צרה שלא תבוא יגן על היהודים מפני עלילה כזו.

סמוך לחג הפסח נמצאה גופת ילד גוי, ולידה סכין. העיר נעשתה כמרקחה, והגויים תאבי דמם של היהודים עמדו בפתח רחוב היהודים לכלות בהם את זעמם. המושל קיים את הבטחתו ושלה את חייליו כדי להגן עליהם מפני חמת זעמם של הגויים. חקירת הרצח החלה, והנתון המדהים שנתגלה שהסכין שנמצאה ליד גופתו של הילד, וכנראה שימשה את הרוצחים, היא שייכת לבעל המחצית השקל. שמחת הגויים הייתה שלמה. הלא מורם ורדם של היהודים נתפס על חם, והרב נלקח לבית הכלא לדעת מה יעשה בו. לא הועילו לו כל קשריו עם המושל, כי גם הוא כעס עליו מאוד על כך שהערים עליו בהעמדת פני צדיק ותמים, ובסופו של דבר הרצח נעשה ע"י הסכין שלו.

תלמידיו שכרו לשירותי ההגנה במשפטו את שירותיו של עורך דין גדול מאוד, והאחרון נפגש עם רבינו לקראת המשפט, בפגישה זו הציע העו"ד לכפור בעובדה שהסכין שייכת לו, כי לעת עתה אין לתביעה כל ראיה כי אכן הסכין שייכת לרב. אך למרבה פליאתו של עורך הדין, לא הסכים רבינו לבקשתו, וענה לו 'היו לא תהיה, אני לא אוציא דבר שקר מפי, אני אודה שהסכין שייכת לי, אך לא אני רצחתי את הילד וגם אינני יודע מי כן רצחו'. עורך הדין ראה שהגאון זצ"ל אינו משתף עמו פעולה בהליך ההגנה, ולכן התפטר מתפקידו במשפט זה.

גם שכנועם של ראשי הקהילה לא הועילו. רבינו נשאר בשלו: 'לא אוציא דבר שקר מפיו'. עת המשפט הגיע, וכבר בתחילתו שואל השופט את הרב, 'האם הנך מודה שהסכין הזו שלך?' 'כן' ענה הרב. לשמע התשובה פנה אליו השופט ואמר: 'יודע אתה כי אין כל עדות שאכן הסכין הייתה שלך, ולכן יכול אתה לכפור בעובדה זו, האם בכל אופן אתה מודה שהסכין שלך?' ושוב עונה לו ה'מחצית השקל' בבטחה 'כן, הסכין אכן שלי, אולם לא אני רצחתי את הילד, וגם אין לי כל מושג מי רצח אותו!'.
דברי הרב הרשימו את השופט, והוא פנה לתביעה בטענה כי הוא רואה לנכון להאמין לנאשם ולזכותו, כי אם הוא שקרן והוא אכן ביצע את הרצח, מדוע לא שיקר שהסכין איננה שלו, הרי יכול היה להיפטר בכך מכל התביעה, אין זה אלא כי איש אמת הוא, ואני מאמין לו כי לא הוא רצח את הילד. אולם התובע נעמד וטען כי יש לו עד שמוכן להעיד שהסכין שייכת לרב, ולכן לא היה יכול לשקר בזאת. העד עלה לדוכן העדים, והשופט שאל: "האם ראית מעודך את הסכין הזו?" "לא" ענה האיש, 'אבל שימשתי בעבר כמשרת בבית הרב ומכיר אני את כל הסכינים שהיו בביתו, ובידי סימן מובהק כי גם סכין זו היא מסכיניו. בכל סכיני הרב יש חריץ דק בראשם'. השופט ציווה להביא אליו את הסכין, ואכן כך היה, גם בראש סכין זו ישנו חריץ דק. 'מה בפירך?' שאל השופט את הרב, ושוב ענה הרב בנחרצות "אכן הסכין שלי, אך אם עד כעת לא ידעתי מי הרוצח, עתה אני כבר יודע מיהו, הרוצח הוא לא אחר מעד המעיד לרעתי!!", פני העד חפו והוא התמוטט על מקומו והודה במעשה הרצח.

רבינו הסביר לשופט ולכל הנוכחים את ראייתו הברורה, 'בואו לביתי וראו כי בכל הסכינים שלי אין כל חריץ. רק בסכין הזו ששימשה את הרוצח יש חריץ, ואם כן כיצד ידע על כך העד, הרי הוא אמר לכם כי הוא לא ראה מעודו את הסכין, אין זאת אלא כי הוא הרוצח ולכן הכיר את הסכין היטב". רבינו שוחרר מהכלא וליהודים הייתה הרווחה, והכל הבינו כי אין כל הפסד משמירת דיבור של אמת.

רבינו הסביר לשופט ולכל הנוכחים את ראייתו הברורה, 'בואו לביתי וראו כי בכל הסכינים שלי אין כל חריץ. רק בסכין הזו ששימשה את הרוצח יש חריץ, ואם כן כיצד ידע על כך העד, הרי הוא אמר לכם כי הוא לא ראה מעודו את הסכין, אין זאת אלא כי הוא הרוצח ולכן הכיר את הסכין היטב". רבינו שוחרר מהכלא וליהודים הייתה הרווחה, והכל הבינו כי אין כל הפסד משמירת דיבור של אמת.

הרב משה יוסף הופמן זצ"ל הידוע כדיין מפאפא- נולד בסרדאהלי בשנת ה'תר"ג (1843). עוד בהיותו נער הצטיין ביראתו הנעלה ובהתמדתו. בהיותו כבן 18 קיבל הסמכה בהוראה מפי רבו, הגאון ר' יהודה אסאד שאמר על רבינו: "כחו גדול כ"כ בהוראה ויראה שראוי לסמוך עליו אפילו בענייני עיגוני אשה". בהיותו כבן 20 התחתן וכיהן כר"י בסרדאהלי. הרב פתח חנות מסחר אותו ניהלה אשתו. ישב בהתמדה ושקידה רבה על התורה והעבודה והרביץ תורה ברבים. העמיד תלמידים ורבים ושמעו הלך וגדל בכל המדינה. הגאון המפורסם ר' עזרא צורף (ראב"ד בסרדאהלי) אמר עליו בהיותו עוד ילד שהוא קדוש מרחם ויאיר עיני ישראל בתורה וקדושה.

בשנת ה'תרמ"ב (1881) קהילת פאפא ביקשו להיות להם דיין ומורה הוראה. רבינו נעתר להם וגם שם הרביץ תורה ברבים והעמיד תלמידים רבים. בשנת ה'תרס"ו (1905) עלה לא"י והתגורר בבתי אונגרין שבירושלים. בבית המדרש היה ניתן למצוא אותו יושב מעוטר בטלית ותפילין כל היום ומרביץ תורה בנגלה ובנסתר לפרושים. התפרסם כתלמיד חכם וגאון. חידושי תורה רבים היו לו וכתבי היד היו ספונים בעליית גג ביה"כ עד שנעלמו משם.

שקידתו וצדקותו היו מופלאים. גאון בנגלה ובנסתר. ענוותן. מעולם לא נהנה מתענוגי העולם הזה ואפילו בדבר המוכרח. מעת היותו לאיש לא ישן יותר מג' שעות. בעל חסד מופלא והכל עשה בהצנע לכת. אם נער עני הגיע למצוות- היה מתאמץ להקדים לתת לו במתנה תפילין. על בחורים עניים שלמדו בישיבות השגיח ביותר ועזרם בסיוע שיש בו ממש. ביתו היה פתוח לרווחה ועזר לדלים בכל עת. לא פעם קרה שהטריף לעני אווזה והבין שאין לו מה לאכול בשבת ונתן לו את המוכן לביתו. זכה לגילוי אליהו הנביא. בעל מופת. מלומד בניסים. נפטר ב-א' ניסן ה'תרפ"ח (1928). חי כ-85 שנים. ציונו בהר-הזיתים בירושלים.

אביו: ר' מיכאל (תלמיד החת"ם סופר, שכיהן כראש ישיבה בסרדאהלי). **אמו:** מרת הינדל. **מרבותיו:** אביו. ר' יהודה אסאד, ר' נטע וואלף ליבר (ראב"ד פרשבורג), ר' אברהם שמואל בנימין סופר (בעל ה'כתב סופר'). **מתלמידיו:** ר' יהושע בוקסבוים (רבה של גלאנטה), ר' שבת שפטל וייס (משימאני), ר' יוסף חיים זוננפלד. **אשתו:** בת ר' משה ווייס. **מספריו:** **ימי באר מים חיים-** על מספר מסכתות (עם פתיחה גדולה הכוללת כל ענייני הברכות) ועל התורה. **ילדיו:** אין.

פ עם אחת שאל אחד מתלמידי הגה"ק רבי יהושע בוקסבוים זצ"ל אבדק"ק גאלאנטא: "האם היה לרבו הגה"ק רבי משה יוסף הופמן הדיין מפאפא זי"ע רוח הקודש?", והשיב לו בזה הלשון: "מרוח הקודש, שהיה לו אין לי ידיעה, אבל שהיה לו גילוי אליהו הנביא מזה אני יודע, ובדידי הוי עובדא. כשלמדתי בבית הגה"ק ר' משה יוסף זצ"ל, ופעם נסע מורי ורבי לאיזה מקום, ונשארתי אני לבדי בביתו, ונטלתי מהספרים שלו סידור האריז"ל, והתפללתי בו את אחת התפילות והחזרתי את הסידור למקומו, כדי שלא יבחין בכך. כשחזר מורי לביתו, אמר לי **שאליהו הנביא נתגלה לו ואמר, שהתפללת מהסידור של האריז"ל הק' ובשמים היה להם הנאה מתפלתך, אבל אמר לי אליהו הנביא, שעוד צעיר אתה מלהתפלל בזה הסידור.**

אחר כשכבר קבע רבינו את דירתו בירושלים עיה"ק, בא אחד מעיר פאפא לבקרו ושמו ר' משה ברגר, ואמר לו רבינו זצ"ל, כשתחזור לעירך, תאמר שם לבנו של הרבני הנגיד הגאון המפורסם ר' עקיבא שרייבר זצ"ל, (שהיה בנו בכורו של הגה"ק רבי שמעון סופר זי"ע אבד"ק קראקא, והיה הילד האחרון שנימול ע"י החת"ם סופר זי"ע) **כי המזוזה בביתו פסולה, ואל תאמין, שאני רואה מירושלים לפאפא, רק שחלמתי, שהייתי מטייל עם אליהו הנביא, ופלפלנו על איזה הלכה ברמב"ם, ואמרתי מי הוא זה בעיר פאפא, שיש לו ספרי הרמב"ם בביתו, רק בביתו של ר' עקיבא שרייבר, על זה אמר לי אליהו הנביא: ששמה אינו הולך, כי המזוזה שלו פסולה".** כשחזר ר' משה ברגר לפאפא ומסר שם הדברים, **בדקו את המזוזה, ואכן מצאו, שהייתה פסולה.**

○ יפר הגה"צ ר' יצחק שלמה אונגר זצ"ל: בעיר פאפא התגורר אדם בשם ר' יצחק שלמה ברגר (רבינו התגורר בביתו ושמו הוזכר לטובה כאחד מידידי רבינו ומהעומדים לימינו, בהקדמתו לספרו "מי באר מים חיים" על מסכת ברכות). איש זה היה עשיר מופלג, רכושו השתרע על פני הרבה חוות, ולרשותו עמדו ארבעים פועלים שאינם בני ברית. בנו של ר' יצחק שלמה ששמו **מרדכי, חלה במחלת השחפת רח"ל בהיותו בחור בן שש עשרה, ואביו היה מפציר ברבינו מדי יום ביומו שיברך את בנו לרפואה שלמה.**

באחד הימים פנה רבינו לאותו עשיר, שיואיל להעמיד לרשותו עגלה עם עגלון, באשר רצונו לצאת לטייל באחד היערות שבקרבת מקום, עם הבן החולה, ואף שלרגל מחלתו הקשה הוא בוודאי לא חש בטוב, מכל מקום, הוסיף רבינו, אני מעוניין בעגלון גברתן. משהגיעו ליער סמוך, ירד רבינו ואתו הבחור החולה מן העגלה ויצאו לטייל במשך כמחצית השעה.

כשחזרו, פנה רבינו לבן לווייתו "האם לא היה מן הראוי שהנכרי הבריון הלז יקח ממך את מחלתך? אמור נא אתי ביחד את המלים הבאות- זה חליפתי, זה תמורתך, זה כפרתי וכו'", וכך חזרו על הדבר שלוש פעמים וחזרו על עקבותיהם. **כעבור שישה שבועות שבק העגלון הנזכר חיים והחולה הבריא והאריך ימים.** לאחר מלחמת העולם השנייה עבר ר' מרדכי ברגר לאנטוורפן שבבלגיה, שם שינה את שם משפחתו לפינקל, ולפני שנים אחדות נפטר בהיותו בגיל מאה, וכל ימיו היה אדם בריא וחסון.

רבי שלום דובער שניאורסון זצ"ל ידוע כאדמו"ר הרשב"ב: נולד ב-כ' מר-חשוון ה'תר"כ (1860) בליובאוויטש שבבלארוס. האדמו"ר החמישי לחב"ד. מגדולי מנהיגי היהדות החרדית בתקופתו. אביו נהג ללמוד עמו, מבלי שירגישו בדבר על מנת שלא לגרום קנאת אחים. בילדותו שהה רוב היום בבית סבו (הצמח צדק). נקרא שלום על שם ר' שלום שכנא אבי סבו הצ"צ, ודובער על שם האדמו"ר השני לבית חב"ד. מינקותו נתחבב על סבו, שאף בחר את שמו ואת כינויו "רשב"ב". הצטיין במיוחד בשקידה גדולה וביראת שמים. בבחרותו רצו לגייסו לצבא רוסיה, ואביו שילם כופר כדי לפוטרו מכך. בשנת ה'תרל"ה (1875) התחתן. נודע בחסידותו ובפרישותו, והתעסקותו בתפילה באופן מיוחד. נודע בין החסידים כ"עובד" שפירושו במינוח החסידי אדם המתעסק רבות בעבודת ה' פנימית ובהכנעת יצרו.

פטירת אביו בטרם עת (בן 48), הקשתה עליו במיוחד. במשך כל שנת האבלות הסתגר בחדרו, ואף חלה. על אף היותו הבן השני, הוכר על ידי החסידים כנשיא חב"ד הבא, אך לא קיבל על עצמו מיד את נשיאות חסידות חב"ד, בין היתר מפני כבוד אחיו המבוגר - רבי שניאור זלמן אהרן (הרז"א). רק 11 שנה לאחר פטירת אביו, בראש השנה ה'תרנ"ג (1893) קיבל על עצמו באופן מוחלט את הנשיאות, בהמשך לעקירת אחיו מליובאוויטש לעיר ויטבסק. בשנת ה'תרע"ו (1916) בשל מלחמת העולם הראשונה והתקרבות הגרמנים, עזב את ליובאוויטש ועבר לרוסטוב על דון. שקל עליה לארץ ישראל ואף הכין את כל הדרוש לכך, כולל ויזה (משם תמונתו היחידה, מלבד זאת סירב להצטלם), אך ברגע האחרון שינה דעתו. כאשר גורשו יהודי מוסקבה בשנת ה'תרנ"ב (1892), פעל לסייע להם כלכלית להתבסס במקומות חדשים. בשנת ה'תרס"ב (1902) יזם בניית בית חרושת לאריגה וטוויה, כאלפיים יהודים מצאו את פרנסתם ממפעל זה. נפטר ב-ב' ניסן ה'תר"פ (1920). חי כ-60 שנים. ציונו ברוסטוב שברוסיה.

אביו: אדמו"ר שמואל (מהר"ש). **אמו:** הרבנית רבקה. **אשתו:** הרבנית שטערנא שרה. **בנו:** היחיד, אדמו"ר יוסף יצחק שניאורסון (הרי"צ). **סבו:** אדמו"ר מנחם מנדל (הצמח צדק) מצד אביו ור' אהרן משקלאב (מצד אמו). **אחיו:** ר' שניאור זלמן אהרן, אברהם סנדר זמנחם מנדל. **אחיותיו:** דבורה לאה וחיה מושקא. **רבותיו:** אביו, מהר"ש. החסיד ר' שמואל בצלאל שעפטיל (רשב"ץ).

מספריו: יספר המאמרים יאגרות קודש יתורת שלום יבשעה שהקדימו יקונטרס העבודה יקונטרס התפילה יקונטרס ומעין יקונטרס חנוך לנער יקונטרס עץ החיים.

האישה שעמדה על מפתן ביתו של רבי שלום-דובער, נראתה שבורה ורצוצה. "אני מוכרחה להיכנס אל הרבי", התחננה. הגבאי הבין לליבה, אבל הודיע לה כי הרבי לא יוכל לקבלה עכשיו, וכי באפשרותה לשתוח את עניינה בכתב. לבסוף נתרצתה והעלתה את מצוקתה על הכתב. בעלה, נטש אותה לפני שנים מספר ומאז לא נודעו עקבותיו. המסכנה חיפשה בכל מקום אפשרי, אבל הוא, כאילו בלעתו האדמה. לפני זמן-מה יעץ לה מר, שתפנה אל הרבי. "רבים כבר נושעו על-ידי ברכתו", אמר ושכנע אותה לנסוע לרוסטוב, מקום מושבו של הרבי. כעבור שעה קלה שב הגבאי אל האישה ובפיו תשובת הרב: "תיסע האישה לוורשה". השתוממה האישה למשמע היעד המרוחק, אליו שולח אותה הרבי. כסף להוצאות הנסיעה לא היה בידיה. אבל החסידים זיכרו אותה לציית להוראת הרבי. בעיית הכסף נפתרה לאחר סיבוב של התרמה בין החסידים.

קמה האישה ונסעה ברכבת אל בירת פולין. כשירדה בתחנה, לא ידעה לאן לפנות. לפתע פנה אליה יהודי נשוא-פנים, גבה-קומה, עטור זקן חום-אדמדם. "רואה אני כי את מחפשת דבר-מה", פנה אליה בקול רך, "אולי אוכל לסייע בידך?". האישה סיפרה כי הגיעה לוורשה כדי לאתר את בעלה ונקבה בשמו. להפתעתה ולשמחתה הנהן האיש בראשו, כמי שמכיר הוא את האישה הנושא שם זה. חיש-מהר הפנה אותה לעבר טחנת קמח מסוימת בעיר ואף הדרך אותה כיצד להגיע לשם. "דומני שהאיש שאת מבקשת נמצא שם", הוסיף ואמר.

מלאת תקווה צעדה האישה לפי הדרכת האיש עד אשר הגיעה לטחנת הקמח. ניגשה לדלת הטחנה ונקשה עליה. "האם אתה מכיר את פלוני-אלמוני?", שאלה את בעל-הבית, אשר יצא לקראתה. "כן!", השיב כעבור רגע ומיד שלח לקרוא לאיש שאת שמו ציינה. האשה הייתה המומה מהתגלות רוח-הקודש שלה הייתה עדה בזה הרגע. פתאום התנערה ממחשבותיה והבחינה בבעלה העומד מולה. בדקות הראשונות שפכה על ראשו את כל התסכול והכעס, שנצברו בליבה מאז עזיבתו הפתאומית. לאחר שנרגעה קמעה, סיפר לה בעלה בקול מתייסר ומתנצל על הנסיבות המיוחדות שגזרו עליו בריחה מהבית, ללא כל הודעה מוקדמת. כשהשתכנעה בכנות דבריו, הזמינה אותו להצטרף אליה ולשוב לביתו. אלא שמאותן סיבות שבעטיין נאלץ לנטוש את ביתו, חשש גם עתה לשוב ולהיכנס אל תוך גבולות רוסיה. בין כך ובין כך, הביע הבעל את תמיהתו על הדרך, שבה איתרה אותו אשתו. זו סיפרה לו על ביקורה אצל הרבי ועל המילים המעטות שהביאה לוורשה. אחוז התפעלות מראייתו הרחוקה של הצדיק, שינה האיש את דעתו והחליט כי ישוב לביתו ויהי-מה. "אם יש ברוסיה צדיק כזה, מוכן אני לשוב לביתי ולמשפחתי למרות הסכנה הכרוכה בכך", אמר בהתרגשות.

זמן מה לאחר ששב האיש לביתו, חזרה האישה לרוסטוב. הפעם כדי להודות לרבי. היא הייתה כה אסירת תודה, עד שהתקשתה להשלים עם העובדה, שלא תוכל לפגוש את הרבי ולהודות לו ישירות. לבסוף יעץ אחד החסידים להמתין לרבי בשעה הקבועה שבה הוא נוהג לצאת מחדרו. וכך עשתה. בשעה היעודה, יצא הרבי מחדרו. אך ראתה אותו, פרצה בזעקה ומיד נפלה מתעלפת. אחר שהכרתה שבה אליה, התעניינו הסובבים בשלומה וביקשו לתהות על פשר התרגשותה. "מה זאת אומרת?! הלאו זה האיש שפגשתי בתחנת הרכבת בוורשה והוא אשר הדרך אותי איך למצוא את בעלי בעיר הגדולה!". הסובבים הביטו בה בסלחנות. "כל החודש האחרון לא יצא הרבי מרוסטוב ובוודאי לא נסע לוורשה", אמרו. אבל האישה בשלה: "אל תספרו לי את מי אני פגשתי. איך אוכל בכלל לשכוח את הדמות התמירה והאצילית בעלת הזקן החום-אדמדם, שניגשה אליי ושוחחה עמי דקות ארוכות. לי אל תספרו סיפורים. זה היה הרבי - הוא ולא אחר".

מנדל-לייב חזנוב, היה בן העיירה נעול שברוסיה. ביתו היה פתוח לרווחה. הוא השתדל לטרוח בעצמו ולתת לאורחיו הרגשה נעימה. לפרנסתו עסק בחורף בייצור נעליים חמות, ובקיץ סחר בגרגירי-יער מוחמצים, שקנה בכמויות ושיווק לערים מרכזיות. באחד ממסעות העסקים חש בכאב חד בבטנו. עברו יומיים והכאב התחזק. החליט האיש לנסוע לעיר ויטבסק ולקבל חוות-דעת מהרופאים. מכיוון שכסף לא חסר לו, הלך להיבדק אצל טובי הרופאים והמומחים. לאחר בדיקה נאמר לו כי מצבו מסובך. "עליך לעבור ניתוח דחוף", אמרו הרופאים והוסיפו: "**איננו יכולים להבטיח את הצלחתו של ניתוח מסובך כזה. הסיכונים גדולים מאוד!**". ליבו נפל בקרבו. הוא שב לאכסנייה ודאגה רבה אחזה בו. יום אחד שמע קול קורא בשמו. הוא הסתובב וראה מולו כמה מסוחרי ויטבסק, חסידי חב"ד, מידידי הטובים. הם התעניינו בשלומו ור' מנדל-לייב סיפר להם את דברי הרופאים. החסידים הפצירו בו לנסוע לליובאוויטש ולבקש את ברכת רבינו. ר' מנדל-לייב לא הורגל בדברים כגון אלו, וניסה לדחותם, אך החסידים דחקו בו. "הנסיעה מוויטבסק לליובאוויטש קצרה במיוחד, רק שישים קילומטר", האיצו בו. לבסוף נעתר ונסע לליובאוויטש.

מנדל עמד לפני הרבי. סיפר על מצבו וביקש עצה וברכה. הרבי כאילו התעלם ממשאלתו החל לשאול אותו על עיסוקיו בוויטבסק. האיש תהה למשמע השאלה. איזה ערך יש לעסקים כאשר מדובר בשאלת חיים. הוא ענה לרבי כי בא לעיר לצורך בדיקות רפואיות, ואגב זאת עסק בסגירת חשבונות ובגביית חובות מסוחרים. בהתמרמרות הוסיף כי אולי עסקי מסחרו יוכלו להועיל רק לאשתו ולילדיו. הרבי שקע במחשבה ולאחר מכן אמר: "חזור לביתך, **קנה כרטיס במחלקה הראשונה ברכבת, וה' יהיה בעזרך**". מנדל-לייב הבין שהסתיימה ה'יחידות', נפרד מהרבי ויצא משם. ספקות רבים עלו במוחו כאשר לתועלת הנסיעה והפגישה עם הרבי. הוא לא הבין כלל את כוונתו של הרבי ומה רצה ממנו. החסידים שעמדו בחוץ ניסו לדובבו. הוא שיתף אותם בחוסר חשק במה שנאמר לו. אך הבעת פניו העידה על ספקנות רבה. החסידים גערו בו: "אין לך ברכה גדולה מזו! הרבי הבטיח לך שתאריך ימים ועסקיך יתפתחו וישגשו. אך עתה אין פנאי לדיבורים, הרבי אמר לקנות כרטיס במחלקה הראשונה ועליך למהר".

אמונת החסידים עודדה אותו מעט. החסידים כמעט 'גררו' אותו לעבר תחנת הרכבת, ודאגו להשיג לו מקום במחלקה הראשונה, אשר בה לכל נוסע תא פרטי. הרכבת החלה לנסוע מנדל-לייב **פתח את ספר התהילים והחל לומר את הפסוקים מתוך בכי רם**. הוא לא שת לבו למחשבה מה יאמרו שכניו לקרון. יודע הוא שמצבו קשה מאוד ולא נותר לו אלא לעורר רחמים על-ידי התהילים. לפתע נשמעו נקישות בדלת חדרו. בטרם הספיק לענות נפתחה הדלת. בפתח עמד גוי בלבוש מהודר, המעיד על היותו בעל תפקיד נכבד. הוא הביט במנדל ושאל לפשר בכיו. בהתחלה ניסה להתחמק אך האיש התעקש. **לבסוף סיפר על חוות-דעת הרופאים וחששותיהם בעניין הניתוח, וסיים באנחה קורעת-לב. האיש הציג את עצמו כרופא וביקש רשות לבדוק אותו**. מנדל הסכים לעשות כל שנתבקש, אך בליבו חש חוסר-אמון. בזריזות ובידיים מיומנות החל הזר לבדוק את הסוחר, ובמהרה הגיע לנקודה הכואבת בבטן. הוא מישש אותה שוב ושוב, ואז יצא מהחדר ושב ובידו כמה וכמה תכשירים. הוא מרח את התכשירים, לחץ, עיסה ושוב לחץ, עד כי חש הקלה ניכרת. "זהו לעת עתה", סיכם האיש, "אבוא אחרי-כן לבדוק את מצבך".

כאשר הגיע הרופא בפעם השנייה היה נראה מנדל-לייב כאדם חדש. הכאב סר לגמרי והוא הרגיש כי כוחותיו שבו אליו מחדש. בעקבות זאת חזר גם מצב-רוחו להיות מעודד ושמח, וליבו היה מלא שבח והודיה לה'. השניים התיישבו לשיחה ידידותית. מנדל-לייב הודה למצילו מקרב-לב, והתעניין לזהותו ולמקום מגוריו. **התברר כי האיש הוא רופא בעל-שם, הגדול במדינה בתחום זה של בעיות הבטן והגב. עתה הוא עושה את דרכו לברלין, למקרה חירום במשפחת הקיסר**.

האדמו"ר הרב יעקב יוסף טברסקי זצ"ל - נולד ב-ט"ו בתמוז ה'תרנ"ט (1899) בסקווירא (עיירה באוקראינה). לאחר הסתלקות אביו בשנת ה'תרפ"ז (1926) מונה לאדמו"ר חסידות סקווירא בעיר קאלאראש (רומניה). בשנת ה'תרצ"ד (1933) עבר לעיר יאסי (רומניה), ובדרך נס ניצל עם משפחתו מהפוגרום שנערך ביהודים ב-ד' תמוז ה'תש"א (1941) ובכל שנה ושנה בתאריך זה נהג להתענות וכן נהג לקרוא בכל בוקר לפני התפילה את כל ספר תהילים בלי הפסק.

לאחר מלחמת העולם השנייה עבר לעיר בוקרשט (רומניה), ביתו היה פתוח לרווחה לפליטי השואה שחזקו ועודדו **והציל נפשות רבות מליפול בעומק הייאוש**. בשנת ה'תש"ח (1948) היגר לארה"ב והתגורר בשכונת בורו-פארק ולאחר שנתיים עבר לשכונת וויליאמסבורג (אחד מרובעי ברוקלין, שבו נמצאו חצרות של אדמו"רים אחרים). **אלפים הסתופפו בצילו. רבים פנו אליו ונושעו. בעל רוח-הקודש**. בשנת ה'תשי"ז (1957) ייסד את שכונת ניו-סקוור בניו-יורק (ארה"ב) כשהמטרה המוצהרת היא ליצור מקום מגורים בו לא יחשפו לתרבות המערב של ניו-יורק וכן העתיק את חצרו לאיזור כפרי, צפונית לניו-יורק. נפטר ב-ב' ניסן ה'תשכ"ח (1968) בניו-סקוור שבניו-יורק. חי כ-68 שנים. ציונו בשיכון סקווירא שבניו-יורק. בהלווייתו השתתפו כ-25,000 חסידים.

סבא: ר' יצחק (מצד אביו), ר' אליקים געצל מאוסטראה (מצד אימו). **סבתא:** הרבנית חנה סימה (מצד אביו). **אביו:** האדמו"ר רבי דוד מסקווירא. **אימו:** מרת ציפורה. **אחיו:** ר' מרדכי. **אשתו:** מרת טראני (בת האדמו"ר ר' פנחס טברסקי מאוסטילא [עיירה בנפת לודמיר] - נישא בשנת ה'תרפ"ה). **בנו:** האדמו"ר ר' דוד מסקווירא-ניו סקוור. **בנותיו:** מרת פייגא מלכה, מרת סימה מירל, מרת מרים.

כשהסתיימה מלחמת העולם השנייה, השתקע רבינו בבוקרשט בירת רומניה, והפך את ביתו למעון למאות פליטים, שחזרו בימים ההם שבורים ורצוצים ממחנות העינויים, בלא למצוא עוד את ביתם. הרבי לא הסתפק בכך, שקלט את כל מי שהתדפק על פתח ביתו, **אלא שיגר מדי יום ביומו את שליחיו אל תחנת הרכבת שבעיר, כדי שיחפשו אחרי כל מי שחזותו יהודית, ויביאו אותו אל ביתו, שם סעדו אותו, ניחמו ותמכו בו להתחיל בחיים חדשים. רבים מן הפליטים נשאו בביתו במשך חודשים רבים, כשהרבי דואג לכל צרכיהם.**

סיפר אחד מהפליטים: "הייתי באושוויץ ובנס שרדתי את השואה האיומה, עם השחרור התגלגלתי ברכבת לכיוון בוקרשט, מבלי לדעת מה יהיה עימי, כשירדתי בתחנה, ניגש אלי יהודי בלתי מוכר והושיט לי ידו בסבר פנים יפות ובידידות ואמר: 'שלום עליכם. הרבי שלחני לקרוא לך, הנה הכתובת שלו'. לא הכרתי את הרבי ולא ראיתיו מעולם, אבל שום כתובת אחרת לא הייתה לי, ובלית ברירה הלכתי אליו, בבואי לביתו שמח לקראתי כאילו היה אבי, ודבר ראשון שאל: **'האם אכלת היום?'**, ענית בשלילה, מיד הוליכני אל המטבח וביקש לתת

עבורי אוכל ומשקה, והוסיף דרך אגב: **'אתה יכול להישאר פה כמה זמן שתרצה'**.

יהודי שבנו קיבל זימון לצבא, הגיע לרבינו וסיפר על כך. שאל הרבי: "האם בנך סבל אי פעם מאיזה מיחוש? אולי פעם לא היה בריא?" - "לא". ענה היהודי, "בני בחור בריא, ושהקב"ה יעזור שימשיך להיות בריא". אבל הרבי התעקש ושאל: "אולי בכל זאת משהו?", ענה היהודי: "אם הרבי כל כך מתעקש, פעם בהיותו קטן סבל בני מכאבי ברכיים אבל לא יותר מזה". "טוב", אמר הרבי, "כשהבן ילך להתייצב לפני הרופאים לבדוק אם הוא כשיר לצבא, שיאמר לרופאים **שסבל מכאבי ברכיים". והרבי בירכו לשלום, ואכן בנו התייצב לפני הרופא הראשון ואח"כ נכנס רופא בכיר יותר, וכשאמר לרופא הבכיר שכאשר היה ילד קטן, סבל מכאבי ברכיים **פטרו מיד מהצבא ואמר לו: "כזה אחד לא יכול לשרת בצבא!"****

עוד בהיות הרבי ברומניה (לפני עלותו לארה"ב) נכנסו אליו **שמונה-עשר בחורים**, שקיבלו זימון לצבא והרבי בירכם שיקבלו פטור מהצבא. למחרת במשך כל היום היה הרבי שרוי במתח ודאגה והיה בתענית דיבור. לפנות ערב **באו הבחורים להודיע לו, שהם קיבלו פטור מהצבא**, לפני שניגש הרבי להתפלל מנחה. אמר הרבי בלשון הקודש: "חסרים עוד שניים, שעדיין לא חזרו לכאן מהקבוצה". לאחר מנחה הגיעו השניים. שאל אותם האדמו"ר: **"הייתכן שלא באתם לבשר לי את הבשורה הטובה שהשתחררתם מהצבא?!"**

פעם נכנס אחד לרבינו והתמרמר, שצפוי לו משפט קשה עם שלטונות המס, והמצב חמור מאוד ר"ל. שאל אותו: "מה יהיה, אם לא ימצאו את הניירות של המשפט?". השיב הלה: "איני יודע". איחל לו הרה"ק: **"הקב"ה יעזור, שלא ימצאו את הניירות"**. כעבור שבוע האיש שב לאנטוורפן. ביום רביעי הודיע לו עורך דינו כי מועד המשפט שלו נדחה, פעם אחת ופעם שניה, **עד שהודיעו לו סופית, שאין מוצאים את הניירות הנוגעים לתיק שלו ולכן הם נאלצים לבטל את האישום נגדו**.

ההצדיק הביט בפתקא שנמסרה לו. לפתע נעצר הרבי על שמה של אחת הבנות ושאל את האב לשלומה. האב השיב, כי שלום לה, הכול אצלה כשורה, והצדיק התנצל תיכף ומלמל, כי משהו נראה היה לו, כנראה בטעות. רק בהגיע האב לביתו נחרד לשמוע, שבעת שהותו אצל רבינו, חלתה אותה בת ועלה החום שלה עד שהגיעה ל"ע לסכנת חיים **והנה באחת הוטב לה לפתע**. כשבדק מתי חלה ההטבה ראה כי היה זה בעת ששאל רבינו על שלום הבת. ומעשים כאלה היו בכל יום, אשר עיניו צופיות למרחוק והקדים בברכתו רפואה למכה.

האדמו"ר הרב יוחנן טברסקי מראחמיסטריווקא זצ"ל - נולד בשנת ה'תקע"ו (1816) בעיר צ'רנוביל. אביו האדמו"ר ר' מרדכי קרא את שמות בניו הצדיקים על שם שבעת הרועים. כשרבינו נולד, ביקש לקרוא לו יוסף. אולם התנא ר' יוחנן בן זכאי התגלה לאביו וביקש ממנו לקרוא לו על שמו. כאשר אביו מנה פעם אחת את שבחם של בניו הקדושים ואמר איזה נשמה המשיך לכל אחד מהם, על רבינו אמר שהוא נשמת רבי יוחנן בן זכאי. בגיל צעיר התעלה והיה מופשט מהעולם. ביום כ' אייר ה'תקצ"ז (1837) אביו נפטר. רבינו ביקש לעלות לארץ. כאשר שטח את משאלתו בפני אחיו ר' אהרן מצ'רנוביל, אחיו שאל: "ממה תתפרנס?". רבינו השיב בענוה: "חושבני שאהיה שם מלמד טוב". אבל אחיו לא הניח לו לנסוע ואמר כי כאן זקוקים לו יותר ועליו להנהיג עדה. רבינו נשאר. אבל סירב להנהיג את העדה. כעבור מספר שנים עבר לעיר ראחמיסטריווקא ושם התחיל לשמש כאדמו"ר.

ענוותן מופלא. התמדתו בתורה היתה מופלאה. בשעה שנכנסו אליו יהודים לשאול עצה וברכה היה מסמן את הדף לסימן היכן הוא אוהז. בין יציאתו של היהודי הקודם לבין כניסת הבא אחריו למד בינתיים. מדי שנה סיים את כל הש"ס ואת ארבעת חלקי שו"ע. קבע את זמן הסיום לערב פסח, מכיוון שמזמן שנולד לו בנו הבכור הרה"ק ר' דוד מזלאטיפולי סיים מסכת בשבילו בכל ערב פסח כנהוג. גם לאחר שהילד גדל וכבר סיים בעצמו מסכת רבינו לא הפסיק מנהג זה והמשיך אותו כל ימי חייו. בכל ערב שב"ק צורת פניו של רבינו היתה משתנית ומאדימה בלהב אש קודש. רבינו התפרסם כבעל מופת מפורסם. רבים פנו אליו ונושעו. מידת אהבת ישראל שלו היתה מופלאה. נפטר ב-ד' ניסן ה'תרנ"ה (1895). חי כ-79 שנים. ציונו בראחמיסטריווקא. כל ארבעת בניו שימשו כאדמו"רים.

סבא (מצד האב): האדמו"ר ר' נחום (ראש שושלת צ'רנוביל). **אביו:** האדמו"ר ר' מרדכי (המגיד מצ'רנוביל). **אימו:** מרת פיגא (בת הרה"ק ר' דוד לייקס זיע"א, מגדולי תלמידיו של הבעש"ט הקדוש). **אשתו:** מרת חנה (בת הרה"ק ר' פנחס מקולק זיע"א בן הרה"ק ר' זאב וואלף מזיטומיר זיע"א). **בניו:** האדמו"רים ר' דוד מזלאטיפאלי, ר' מרדכי מראחמיסטריווקא, ר' נחום מראחמיסטריווקא ור' זאב. **בנותיו:** מרת שינדל (נישאה לר' משה מצ'צ'ליניק), מרת פיגא (נישאה לר' יעקב אריה מטריסק), מרת מלכה (נישאה לר' רבי יצחק מבאיאן), מרת חוה (נישאה לר' מרדכי משפיקוב).

יהודי זקן מופלג סיפר שבילדותו אירע פעם לאביו שפריץ רשע התנכל לו וביקש לגרש אותו מאחוזתו כדי לקחת את ביתו לצרכיו המפוקפקים. האיש לא ידע מה לעשות, ולכן שם פעמיו אל רבינו שאליו היה רגיל לנסוע לעיתים קרובות. כשהגיע אליו, שפך את שיחו לפניו על הצרות שעוברות עליו ועל מעלליו של הפריץ הרשע. כשרבינו שמע את צרתו קרא בפניו את הפסוק: "הינה לא ינום ולא יישן שומר ישראל" סתם ולא פירש. היהודי שלא שמע שום ברכה ואיזה עצה מהרבי, חזר על סיפורו וציין כי בעבורו מדובר בסכנת נפשות. מרן חזר שוב ואמר: "הינה לא ינום ולא יישן שומר ישראל".

האיש יצא מהרב כשהוא מתפלא לפשר הדברים הסתומים והמופלאים ששמע זה עתה. הוא הצטער על שהרבי לא בירכו בפה מלא ובמחשבות עצובות אלו חזר בדרך לעירו. כשהגיע למחוז חפצו ראה כי כל המקום כמרקחה. כששאל את מכריו לפשר הדבר סיפרו לו שלפני זמן קצר הפריץ שיחק בקלפים עם חבריו והפסיד הון רב. מרוב בושה, כלימה ועוגמת נפש הפריץ איבד את עצמו... כשהאיש ראה כן, הבין תיכף ומיד יד מי באמצע. הוא החליט לחזור תיכף אל הרה"ק זיע"א כדי להודות לו על הישועה הפלאית. הוא רצה שגם בנו יקבל ברכה מרבינו, לכן נכנס לרגע ונטל את ילדו הקט ונסע מיד לראחמיסטריווקא, הוא נכנס לרבינו וסיפר שנבואתו התקיימה והפריץ שם קץ לחייו לשמחת ליבם של יהודי המקום. אח"כ רבינו פנה לילד ובחן אותו. הילד שלא ידע לענות כראוי התחיל לבכות. רבינו ניחמו ואמר לו במענה רך: "השית" יעזור לך להיות גר"ף. גר"ף זה ר"ת גזונט, רייך, פריילאך, כלומר: שמחה, עשירות ובריאות". האיש סיים לספר את סיפורו ואמר: "אני כבר מעל גיל מאה ואני בריא ב"ה". הוא הושיט יד לאברך השומע ולחץ בחוזק את ידו כדי להמחיש לו את בריאות גופו, "אני עשיר, יש לי פרנסה ולא חסר לי דבר, וממילא אני גם שמח".

באחד משמחות נישואי צאצאיו רבינו ישב כשמסביבו הקהל עומד על הבמה. כאשר חילקו לקהל צלחות מרק, אחד העומדים מאחורי הרבי איתרע מזלו והצלחת שבידו החליקה ונשפכה על ראשו של רבינו. כתוצאה מכך כל הבגדים שרבינו לבש הוכתמו והוא נרטב. אבל רבינו לא שם לב לכך כלל. מה שעמד לנגד עיניו היה רק שלא יחסר מרק לאותו יהודי שצלחתו נשפכה. רבינו קרא לאחד המחלקים ולחש באוזנו כי אברך פלוני עדיין לא אכל מרק ויש לתת לו מנה חדשה...

האדמו"ר מראחמיסטריווקא זצ"ל סיפר ששמע מיהודי שהיה אצל רבינו בשבת מברכים אב. הרה"ק אמר: "הרי שמו של החודש הוא 'מנחם אב' והוא מסוגל לנחם את מי שצריך להיות לאב, כלומר: מי שאין לו בנים מסוגל להיושע". כשאמר זאת היו לפניו חמישים הזכרות להיושע בזש"ק וכולם נושעו ב"ה בבנים באותה שנה.

ה'אמרי חיים' מוויזניץ זיע"א סיפר: אירע פעם שגנבו חפצים ממחסן העצים שבחצר של רבינו. הרה"ק הבחין בגנבים, רץ אחריהם והם הגבירו את ריצתם. הצדיק צעק אחריהם: "אל תברחו. אני רק רוצה לומר לכם שבין הדברים שגנבתם יש כף ששתה ממנו חולה שמחלתו מדבקת. היזהרו שלא להשתמש בה!". בהזדמנות אחרת מרן זיע"א סיפר, שגנבים באו וביקשו לגנוב בולי עץ. רבינו הבחין, שהוא כבד מדי בעבורם, הלך והתחפש, כדי שלא יכירו אותו, נטל גרזן בידו וניגש לסייע להם.

הרה"צ רבי יצחק מבאהוש זצ"ל סיפר ששמע מזקנתו שהיתה בתו של רבינו, שבחתונה הגדולה שנערכה בין הרה"ק מסאדיגורא רבינו השתתף. רבינו שהיה בעל השמחה התיישב למטה בין כל הקהל. רק לאחר שהפצירו בו רבות הסכים לשבת בראש השולחן. (הסיפורים מעובדים מתוך מילין קדישין, בישישים חכמה, אוצר ישראל, שיח זקנים ועוד)

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה שהוא צילם או שקיבל
ממישהו ששהוא צילם ונתן לו את זכויות יוצרים להשתמש
בה ולא הוריד אותה מאתר באינטרנט, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
רפואת יהודה אריה בן רחל ברכה- רפואת הנפש ורפואת הגוף
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים, נחת מכל יוצאי חלציו וכן בחינוך הילדים